

Strateji tərəfdaşlıqdan müasirliyə, inkişafa və enerji təhlükəsizliyinə doğru

◆ Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisin Azərbaycana rəsmi səfəri

Rəsmi qarşılama mərasimi

→ 2

Prezidentlərin təkbətək görüşü

→ 2

Geniş tərkibdə görüş

→ 3

Prezidentlərin mətbuata bəyanatları

→ 3

Ali qonağın şərəfinə

→ 4



Azərbaycan "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Avropa ölkələrinin enerji təminatına əsaslı töhfələr verir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 2-də ABS Dövlət katibinin enerji diplomatiyası üzrə müavinininin müşaviri xanım Laura Loxmanı qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Bakıda "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu iclasında iştirakına görə ABS nümayəndə heyətinə təşəkkürünü bildirdi.

Dövlətimizin başçısı ötənlik toplantıda qarşıya qoyulan vəzifələrin həyata keçirilməsi baxımından yaxşı nəticələrin əldə olunduğunu qeyd etdi. Azərbaycan Prezidenti hazırda enerji diplomatiyamız qarşısında yeni vəzifə və tapşırıqların müəyyən edildiyini diqqətə çatdıraraq "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu iclasında səmərəli müzakirələrin aparılacağına əminliyini ifadə etdi.



Prezident İlham Əliyev "Cənub qaz dəhlizi"nin qoyduğu bünövrənin bərpaulunan enerji sahəsində əməkdaşlıq üçün əlverişli imkanlar yaratdığını vurğuladı. Azərbaycanın Xəzər dənizinin ölkəmizə aid sektorunda, eləcə də işğaldan azad edilmiş ərazilər daxil olmaqla quruda böyük həcm-

də bərpaulunan enerji potensialına malik olduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev bu xüsusda Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclasının və "Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində stra-

teji tərəfdaşlığa dair Saziş" in icrası üzrə Rəhbər Komitənin ilk iclasının da keçirilməsinin əhəmiyyətini qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev hər iki tədbirin bir-birini tamamladığını dedi. Xanım Laura Loxman Bakıda "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu iclasının

əhəmiyyətini vurğuladı və Azərbaycanın "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Avropa ölkələrinin enerji təminatına əsaslı töhfələr verdiyini qeyd etdi.

Qonaq "Cənub qaz dəhlizi"nin yaratdığı təməllər əsasında bərpaulunan enerji, o cümlədən yaşıl hidrogen sahəsində yeni əməkdaşlıq perspektivlərinin meydana çıxdığını qeyd etdi və bu layihələrin həyata keçirilməsində ölkəmizin vacib rol oynadığını bildirdi.

O, Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniya hökumətləri arasında "yaşıl enerji" sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında sazişin imzalanması münasibətilə təbriklərini çatdırdı.

Görüşdə ABS-nin "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin həyata keçirilməsinə göstərdiyi davamlı dəstək yüksək qiymətləndirildi və ABS-lə Azərbaycan arasında enerji sahəsində uğurlu əməkdaşlıqdan məmnunluq ifadə olundu.

Söhbət zamanı nümayəndə heyəti ölkəmizin Tehrandakı səfirliyinə qarşı törədilmiş terror hadisəsi nəticəsində Azərbaycan vətəndaşının həlak olması ilə əlaqədar ABS-nin başsağlığını ifadə etdi.

"Azərbaycan gənci məhz qəlbindəki güclü Vətən sevgisi sayəsində..."

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan gənclərini təbrik etdi

2 Fevral - Gənclər Günü münasibətilə Azərbaycan gənclərinə

Hörmətli gənclər!

Sizi 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü münasibətilə səmimi-qəlbən təbrik edir, hər birinizə möhkəm cansağlığı, yüksək əhvali-ruhiyyə və gələcək işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə gənclərimizə geniş və açıq müzakirə tribunası vermiş ilk forumun keçirildiyi günün ölkəmizdə 1997-ci ildən etibarən Gənclər Günü kimi qeyd olunması önəmli bir daha təsdiq edir ki, gənclər siyasəti dövlətimizin sosialyönümlü siyasətinin və insan kapitalının məqsədyönlü inkişafının əsas istiqamətlərindədir. Ötən müddətdə apardığımız işlər gənclərin maraqlarının və ahəngdar inkişafının təmin olunması üçün lazımı şərait yaradılmasını sürətləndirmiş, onların təşkilatlanmasında və ictimai-siyasi fəallığının artmasında əhəmiyyətli rol oynamışdır.

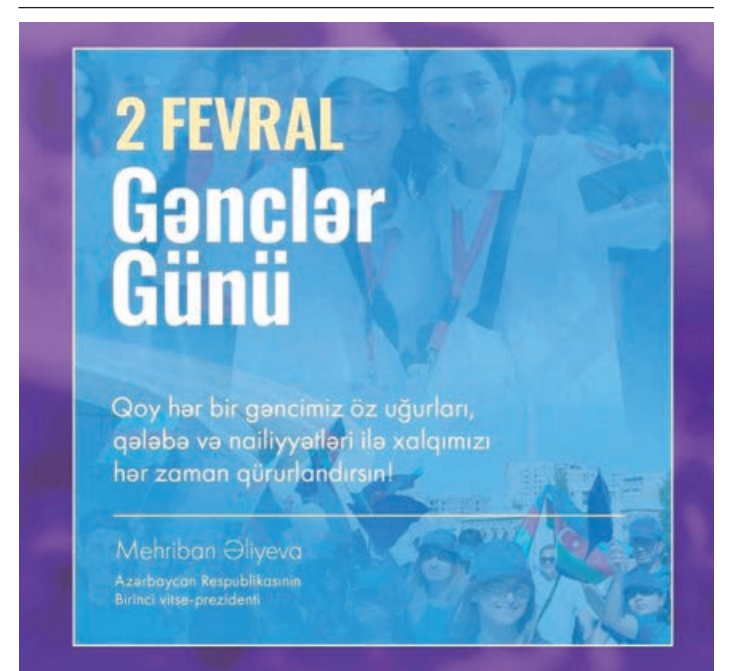
Göstərilən diqqət və qayğının nəticəsidir ki, Azərbaycanda milli məfkurəyə sadıq və dünyanı qabaqcıl gəncliyi ilə inteqrasiya etməyə qadir olan bir nəsil yetişmişdir. Gənclərimiz bu gün həyatımızın bütün sahələrində yaxından iştirak edir, ölkəmizin iqtisadi gücünün, hərbi qüdrətinin artması və siyasi nüfuzunun yüksəlməsi, milli-mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara əsaslanan vətəndaş cəmiyyətinin möhkəmləndirilməsi işində qüvvə və bacarığını əsirgəmir, zəngin mədəni irsimizin qorunub saxlanması və təbliği yolunda mühüm addımlar atırlar.

Azərbaycanda həyata keçirilən gənclər siyasəti yeni nəslin intellektual və innovativ potensialının reallaşmasına hərtərəfli imkan yaratmaqla yanaşı, eyni zamanda onda dərin vətənpərvərlik ruhu formalaşdırılmışdır. Azərbaycan gənci məhz qəlbindəki güclü Vətən sevgisi sayəsində döyüslərin əsas ağırlığını qəhrəmancasına öz üzərinə götürərək xalqımızın qələbə əzmini dünyaya nümayiş etdirmiş və 44 günlük Vətən müharibəsində Zəfər salnaməsi yazmışdır.

Əminəm ki, Azərbaycan gəncliyi tariximizin bu yeni dövründə də ölkəmizin gələcəyinə layiqli töhfələr verəcək, yeni-yeni nailiyyətləri ilə bizi sevindirəcəkdir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 fevral 2023-cü il



"Terrorizmə qarşı ən kəskin şəkildə mübarizəni labüd hesab edirik"

İlham Əliyev pakistanlı həmkarına başsağlığı verdi

Pakistan İslam Respublikasının Prezidenti zati-ailəri cənab Arif Alviyə

Hörmətli cənab Prezident!

Peşəvər şəhərindəki məsciddə törədilmiş partlayış nəticəsində çox sayda insanın həlak olması və yaralanması barədə xəbər bizi olduqca kədərləndirdi.

Biz bu dəhşətli terror aktından son dərəcə hiddətlənir, terrorizmin bütün təzahürlərini qətiyyətlə pisləyir, terrorizmə qarşı ən kəskin şəkildə mübarizəni labüd hesab edirik.

Baş vermiş bu faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, qardaş Pakistan xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verir, yaralananların tezliklə sağlamlarını arzulayıram.

Allah rəhmət eləsin!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 fevral 2023-cü il

Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisin Azərbaycana rəsmi səfəri

Strateji tərəfdaşlıqdan müasirliyə, inkışafa və enerji təhlükəsizliyinə doğru Rəsmi qarşılanma mərasimi



Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisin fevralın 2-də rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydana Rumıniya Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis qarşıladı.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Rumıniya Prezidentinə raport verdi.

Prezident Klaus Yohannis Azərbaycan əsgərlərini salamladı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər.

Rumıniyanın və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnləri səsləndirildi. Azərbaycan nümayəndə heyəti Rumıniya Prezidentinə, Rumıniya nümayəndə heyəti isə Azərbaycan Prezidentinə təqdim olundu.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaləri altında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisin qarşısından keçdi. Dövlət başçıları rəsmi foto çəkildilər.

Prezidentlərin təkbətək görüşü



Fevralın 2-də rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis ilə təkbətək görüşü olub.

Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisin Azərbaycana rəsmi səfəri

Strateji tərəfdaşlıqdan müasirliyə, inkışafa və enerji təhlükəsizliyinə doğru Geniş tərkibdə görüş

Fevralın 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisin geniş tərkibdə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev dedi:

- Cənab Prezident, hörmətli Rumıniya nümayəndə heyətinin üzvləri.

Bir daha Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Biz indicə cənab Prezidentlə ikitərəfli gündəliyimizin geniş əhatəli məsələləri ilə bağlı çox yaxşı müzakirələr apardığımızı və bir daha əlaqələrimizin strateji əhəmiyyətini təsdiqlədik. Strateji tərəfdaşlar olaraq biz irəliləyiş doğru gedirik. Mənim Buxarestdə səfərimlə bağlı yaxşı xatirələrim var və sözsüz ki, Buxarestdə imzalanmış sənəd həqiqətən də bizim qarşımızda yeni perspektivlər açır. Biz gələcək addımlarımızı geniş şəkildə müzakirə etdik və indi nümayəndə heyətləri üzvlərinin iştirakı ilə bunu davam etdirəcəyik. Eyni zamanda biz artıq töbii qazın nəqli məsələsində tərəfdaş olmuşuq və bu da bizim əməkdaşlığımızda mühüm mərhələdir. Lakin, birnəməli olaraq, biz əməkdaşlığımızın daha geniş miqyasını arzu edirik, nəinki enerji, o cümlədən ticari işbirliyi ilə bağlı məsələləri də əhatə etməsinə istəyirik.

Birgə iqtisadi komissiya ötən il görüşüb və bu il görüşəcək. Beləliklə, biz xü-



susilə enerji gündəliyimizlə bağlı əməkdaşlıq üçün geniş perspektivləri nəzərə alaraq komissiyamızın işini intensivləşdirəcəyik. Bütün digər sahələrdə ölkələrimiz arasındakı əlaqələr çox yaxşıdır. Əlbəttə ki, enerji layihələri tərəfdaşlığımızı gücləndirəcək.

Cənab Prezident və nümayəndə heyətinin üzvləri, bir daha xoş gəlmisiniz. Ölkəmizə səfərinizə görə təşəkkür edirəm. Sizi Azərbaycanda qarşılamaq böyük şərəfdir. Əminəm ki, səfər bizim gələcək əməkdaşlıq planlarımız üçün çox əhəmiyyətli olacaq. Bir daha xoş gəlmisiniz.

Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis dedi:

- Çox sağ olun, cənab Prezident. Hörmətli nümayəndə heyətlərinin üzvləri.

Həqiqətən bizim, demək olar ki, uzun müzakirəmiz oldu. Lakin hesab edirəm ki, bu, mütləq şəkildə zəruri idi.

Çünki hər ikimiz tərəfdaşlığımızı daha da gücləndirmək məqsədindəyik və daha yaxşı nəticələr əldə etmək istəyirik. Müxtəlif məsələlərlə bağlı fikir mübadiləsi apardığımızı və mediaya təşəkkürümüzü bildirdikdən sonra mən bu məsələlərin bəzilərini daha dərinləndirərək nəzərdən keçirə biləcəyəm.

Heyətlərimizlə müzakirə etmək istədiyimiz iki və ya üç təfərrüatı nəzərdə tutaram.

Prezidentlərin mətbuata bəyanatları

Fevralın 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Prezident.

Hörmətli qonaqlar.

Xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, cənab Prezident, Sizi Azərbaycanda səmimiyyətlə salamlamaq istərdim, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Biz keçən ay Sizinlə Buxarestdə görüşmüşükdük və şadam ki, bir aydan sonra Siz Azərbaycana rəsmi səfərə gəlmisiniz. Bu, onu göstərir ki, ölkələrimiz arasında yüksək səviyyəli siyasi dialoq çox fəaldır və müzakirə olunan məsələlər hər iki ölkənin maraqlarına cavab verir.

Rumıniya və Azərbaycan uzun illər ərzində əlaqələrini strateji tərəfdaşlıq əsasında inkişaf etdirirlər. Strateji tərəfdaşlığa dair iki sənəd imzalanmışdır. Bu gün müzakirə olunan və həll etdiyimiz məsələlər, doğrudan da, strateji əhəmiyyət daşıyır. Siyasi əlaqələrimiz çox yüksək səviyyədədir və qarşılıqlı səfərlər bunu bir daha göstərir.

Eyni zamanda ticari-iqtisadi sahələrdə də noticələr var. Tica-



rət dövriyyəsi iki dəfədən çox artsa da, hələ ki istədiyimizə uyğun deyil. Çünki ticarət dövriyyəsinin böyük hissəsini Azərbaycan-Rumıniyaya ixrac edilən xam neft təşkil edir. Biz ticarət dövriyyəsinin şaxələndirilməsi üçün əlavə addımlar atacağıq və ümid edirəm ki, hökumətlərarası komissiyamızın fəaliyyəti məhz bu məqsədi güdəcək. Komissiya keçən il Bakıda görüşüb, bu il isə

Buxarestdə görüşəcək. Beləliklə, ticari-iqtisadi sahədə də yaxşı nəticələr ola bilər.

Energetika, əlbəttə ki, təkə Rumıniya-Azərbaycan əlaqələrinin yox, bütövlükdə dünya gündəliyinin mərkəzində olan məsələdir. Uzun illər ərzində Azərbaycanın neft şirkəti SOCAR Rumıniyada fəaliyyət göstərir, 70-dən çox yanacaq qazdırma stansiyası və bir neçə yanacaq deposu var.

Yəni SOCAR-ın Rumıniyada fəaliyyətinin artıq çox gözəl tarixçəsi vardır.

İndi isə bizim əməkdaşlığımız yeni mərhələyə çıxır. Buxarestdə olarkən töbii qazın Rumıniyaya çatdırılmasına dair saziş imzalanmışdır. Beləliklə, Azərbaycan qazı Avropa məkanında yeni ünvana çatacaq və bununla paralel olaraq, Rumıniya imkanlarından istifadə edərək digər

Avropa ölkələrinə Azərbaycan qazı nəql ediləcəkdir.

Biz isə iki il bundan əvvəl "Cənub qaz dəhlizi"nin son seqmenti olan TAP layihəsini uğurla icra etdik və Avropa İttifaqı üçün etibarlı enerji təvəqqülünə çevrildik. Bunu Avropa İttifaqına rəhbərlik edən şəxslər qeyd edirlər. Keçən il Bakıda Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanmış töbii qaz üzrə strateji Tərəfdaşlıq Memorandumu bunu bir daha göstərir. Biz öz qaz ixracatımızı sürətlə artırırıq və ilk növbədə Avropa məkanına.

Hörmətli qonağımız sabah Azərbaycanda keçiriləcək "Cənub Qaz Dəhlizi"nin Məşvərət Şurasının açılış mərasimində iştirak edəcəkdir. Prezident Yohannisin açılışda iştirakı bu tədbirin böyük əhəmiyyətindən xəbər verir. Əlbəttə, Buxarestdə bizim əsas tədbirimiz "yaşıl enerji" ilə bağlı idi. Bu istiqamət-

də də çox önəmli addım atılmışdır və sabah "yaşıl enerji" üzrə birinci Məşvərət Şurası keçiriləcək. Bu, çox strateji bir layihədir, böyük sərmayə tələb edən layihədir, bir neçə ölkəni, iki dənizi birləşdirən bir layihədir. Əlbəttə, ümid edirik ki, sabahki birinci rəhbər komitənin toplantısı gələcək birgə fəaliyyət üçün bir yol xəritəsini də təklif edəcək.

Ardı 4-cü səh.

Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisin Azərbaycana rəsmi səfəri

Strateji tərəfdaşlıqdan müasirliyə, inkışafa və enerji təhlükəsizliyinə doğru



Prezidentlərin mətbuata bəyanatları

Əvvəli 3-cü səh.

Bir sözlə, biz çox önəmli strateji tərəfdaşlıq platformuna əsaslanaraq bu gün müasirliyə doğru, inkışafa doğru, enerji təhlükəsizliyinə doğru çox önəmli addım atmış olduq. Eyni zamanda digər sahələr də prioritet təşkil edə bilər, o cümlədən nəqliyyat sahəsi. Bakı və Konstans limanları arasındakı əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi üçün çox yaxşı imkanlar var. Əminəm ki, həm qaz, həm "yaşıl enerji" dəhlizləri, o cümlədən nəqliyyat sahəsində də gözəl nəticələrə gətirib çıxaracaqdır.

Hörmətli cənab Prezident, Sizi Azərbaycanda bir daha səmimiyyətlə salamlayıram, Sizə "xoş gəlmisiniz" deyirəm.

Sonra Rumıniya Prezidenti bəyanatla çıxış edib.

Prezident Klaus Yohannisin bəyanatı

- Cənab Prezident, təşəkkür edirəm.

Bu gün burada olmağımdan böyük şərəf duyuram. Bu, mənim ölkəmə ilk rəsmi səfərimdir. Cənubi Qafqaz bölgəsi həm Rumıniya,

həm Avropa İttifaqı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Dövlətə və qonaqpərvərliyə görə cənab Prezident Əliyevə təşəkkür edirəm.

Azərbaycan Cənubi Qafqaz bölgəsində ilk ölkədir ki, Rumıniya onunla əməkdaşlığını strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə qaldırıb, bu, 2009-cu ilə təsadüf edir. Bununla yanaşı, bizim ölkəmiz Avropa İttifaqının ilk üzvüdür ki, Azərbaycanla strateji tərəfdaşlıq haqqında belə bir sənəd imzaladı.

Bu gün cənab Prezident İlham Əliyevlə biz mühüm siyasi məsləhətləşmələr apardıq. Sabah mən cənab Prezidentlə birlikdə "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu iclasında iştirak edəcəyəm.

Rumıniya ilə Azərbaycan 30 il ərzində gözəl diplomatik və siyasi münasibətlərə malikdir. 2022-ci ildə bunun çox güclü bir dinamikası baş verdi və cənab Prezident Buxarestə səfər etdi. Həmin səfər zamanı biz dekabrın 17-də Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkışafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlığa dair sənəd imzaladıq.

Biz Rumıniya olaraq ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlığı dərinləşdirməyə və mühüm strateji əhəmiyyətə malik regional layihələrin icrasına hazırıq. Biz enerji, ticarət, sərmayə qoyuluşu, rəqəmsallaşma və kənd təsərrüfatı sahələrində əməkdaşlığa hazırıq.

Mən cənab Prezidentə təşəkkür edirəm ki, Azərbaycan yanvar ayından etibarən Rumıniyaya əlavə qaz həcminin nəqlinə başlayıb. Sabah hər iki ölkənin dövlət neft şirkəti "Romgaz" və SOCAR yeni sazişə imza atacaqlar. Həmin sazişə əsasən, 2023-2024-cü illərdə bizim ölkəyə əlavə qaz nəql ediləcəkdir. Hər ikisi - "Cənub qaz dəhlizi", o cümlədən Azərbaycanda bərpə olunan enerji resurslarından istehsal edilmiş elektrik enerjisinin nəqli üçün çəkiləcək gələcək dənizaltı kabel və nəhayət, Avropa Komissiyasının dəstəklədiyi layihələr

Avropa İttifaqında enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə nəzərən töhfə verəcək. Bu məsələləri biz cənab Prezident Əliyevlə müzakirə etdik.

Rəqəmsallaşma layihələri də bizim üçün maraqlıdır. Rumıniya ilə Azərbaycan bu əməkdaşlığı və strateji təşəbbüsləri Avropa, Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiya istiqamətində inkışaf etdirmək niyyətindədir. Biz bunu cənab Prezidentlə Buxarestdə də müzakirə etmişik.

Cənab Prezident, Rumıniya Azərbaycanın səmimi və əsl dostudur. Rumıniyanın mövqeyi hər zaman bəlli olub. Biz ölkələrin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini hər zaman dəstəkləmişik.

Sonuncu məsələlərdən biri də Rusiyanın Ukraynaya qarşı təcavüzünü və Qara dəniz hövzəsi regionundakı vəziyyəti cənab Əliyevlə müzakirə etdik. Belə bir mürəkkəb vəziyyətdə həmrəyliyin vacibliyini vurğuladıq və bu məsələlərdə Azərbaycanın da mövqeyini yüksək qiymətləndirdik. Bununla da regional əməkdaşlıq, mənbə və marşrutların şaxələndirilməsi "Cənub qaz dəhlizi" kimi layihələrin təməl prinsipinə əsaslanır. Biz Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş olaraq belə layihələri gələcəkdə də irəliləməsinə əminik.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun.

Ali qonağın şərəfinə



Fevralın 2-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannisin şərəfinə rəsmi ziyafət verilib.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qarşılanma



Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis fevralın 2-də Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın və Rumıniyanın Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb. Rumıniya Prezidenti Klaus Yohannis hava limanında Baş nazirin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

"Heydər Əliyev İli" ilə bağlı tədbirlər çərçivəsində Milli Məclisdə dinləmə keçirilib

Fevralın 2-də "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsinin təşəbbüsü ilə "Heydər Əliyev - müasir Azərbaycan gənclər siyasətinin banisi" mövzusunda ictimai dinləmə keçirilib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Fəxri xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edərək önünə gül çəlgisi və tər çiçəklər düzüblər. Sonra onlar Şəhidlər xiyabanına gələrək Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş şəhidləri anıblar.

Milli Məclisin Sədr müavini, parlamentin Gənclər və idman komitəsinin sədri Adil Əliyev ictimai dinləmənin iştirakçıları salamladıqdan sonra Azərbaycan Dövlət Himni səsləndirilib. Tədbir iştirakçıları Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin öz xatirəsini birdəqiqətlik sükutla yad ediblər.

Vitse-spiker Adil Əliyev toplantı iştirakçıları Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın və rəhbərlik etdiyi komitənin adından salamlayaraq ictimai dinləmənin keçirilməsi üçün yaratdığı şəraitə görə parlamentin sədrinə təşəkkürünü ifadə edib.

Adil Əliyev bildirib ki, ölkəmizdə 2 fevral tarixi Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə "Heydər Əliyev İli" elan olunduğunu deyərək bu il 100 illik yubileyi qeyd ediləcək Ulu Öndərin Azərbaycan gənclər siyasətinin banisi olduğunu vurğulayıb. Vitse-spiker diqqətə çatdırıb ki, Heydər Əliyev ölkə rəhbəri olduğu ilk dövrlərdən gənclərə himayədarlıq edib, onların qayğıları ilə maraqlanıb. Onun bu sahədə həyata keçirdiyi siyasət gənc nəslin mənəvi-əxlaqi tərbiyəsinin gücləndirilməsinə, sosial rifah-



nın yaxşılaşdırılmasına, bilikli, təhsilli gənclərin formalaşmasına xidmət edib. Komitə sədri Adil Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin gənclərlə bağlı üç tarixi qərar barədə danışdı. Bildirib ki, onun fərmanı ilə 1994-cü il iyulun 26-da Gənclər və İdman Nazirliyi yaradılıb, Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə 1996-cı il fevralın 2-də Azərbaycan Gənclərinin Birinci Forumu keçirilib, onun 1997-ci il 2 fevral tarixli sərəncamı ilə 2 fevral Azərbaycan Gəncləri Günü elan edilib. Parlamentin sədr müavini qeyd edib ki, bu qərarlar Azərbaycanın dövlət gənclər siyasətinin bünövrəsini təşkil edir.

Adil Əliyev Ulu Öndərin illər öncə təməlini qoyduğu gənclər siyasətinin bu gün uğurla davam etdirildiyini bildirib. Diqqətə çatdırılıb ki, hazırda Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev gənclər siyasətinin zamanın tələbinə və ruhuna uyğun şəkildə inkişaf etdirir. Bununla yanaşı, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva gənclər sektorunun tərəqqisinə önəmli töhfələr verir. Məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin banisi olduğu sistemli siyasətin və kompleks yanaşmanın ölkə Prezidenti tərəfindən müntəzəm və ahəngdar surətdə inkişaf etdirilməsi nəticəsində gənclərimiz bu gün ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəallıq göstərir, dövlətimizi beynəlxalq səviyyədə layiqincə təmsil edirlər. 44 günlük Vətən müharibəsində Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ordumuzun qazandığı böyük zəfərdə gənclərimizin misilsiz rolu olub.

Qeyd edilib ki, bu gün də gənclərimiz mübarizə meydanında öz sözlərini deyirlər. Hazırda Qarabağda faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarı əleyhinə Xankəndi-Laçın yolunda keçirilən etiraz aksiyasında gənc fəallər yüksək əzmkarlıq göstərirlər.

Adil Əliyev idmançı gənclər haqqında söhbət açaraq bildirib ki, onlar beynəlxalq yarışlarda hər zaman uğurla iştirak edir, qələbələr qazanır, dövlətimizin bayrağını ucaldır, Azərbaycanı dünyada təbliğ edirlər.

Komitə sədri çıxışında yanvarın 27-də Azərbaycanın İrandakı səfirliyində edilən silahlı hücum barədə fikirlərini də bölüşüb. O, bu terror aktı nəticəsində bir zabitimizin şəhid olduğunu, səfirliyin təhlükəsizlik xidmətinin əməkdaşının sücaət göstərərək silahlı terrorçunu zərərsizləşdirdiyini deyib. Bildirib ki, bu hadisə Azərbaycan gənclərinin ölkəmizi qorumaq üçün hər zaman hazır olduğunu bir daha nümayiş etdirdi.

Vitse-spiker diqqətə çatdırıb ki, Prezident İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq sərəncamla gənclər üçün Prezident mükafatı ayrıldı və gənclər sahəsində fəaliyyət göstərən şəxslər təltif edildi. O bildirib ki, bu, dövlət başçısı tərəfindən Azərbaycan gəncliyinə verilmiş dəyərdir.

Sonra tədbirdə gənclər və idman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev çıxış edib. O, Azərbaycanda gənclər siyasətinin mənəvi və ideoloji əsaslarının Heydər Əliyev tərəfindən qoyulduğunu deyib. Qeyd edib ki, Gənclər

Gününün təsis edilməsi, gənclərin forumlarının keçirilməsi, "Gənclər siyasəti haqqında" qanunun qəbul edilməsi bu siyasətin tərkib hissəsini təşkil edir. Müzakirələr zamanı parlamentin Gənclər və idman komitəsinin sədr müavini Şahin İsmayılov, komitənin üzvləri Ülvi Quliyev, Etibar Əliyev, Könül Nurullayeva, Müşfiq Cəfərov, Elnur Allahverdiyev, Sevinc Hüseynova, Gənclər Fondunun icraçı direktorunun müavini Orxan Ərəbov, Gənclər və İdman Nazirliyinin Bakı şəhər idarəsinin rəisi Rafiq Abbasov, Kikboksinq Federasiyasının prezidenti Orxan Əliyev çıxış edərək öz fikirlərini bölüşüblər. Çıxış edənlər gənclərin inkişafı, vətənpərvərlik tərbiyəsi, xarici ölkələrdə təhsil, sosial müdafiəyə ehtiyacı olanların problemlərinin həlli istiqamətində görülən işləri, gənclər təşkilatlarının formalaşması və inkişafı üçün yaradılan şəraiti təqdir ediblər.

Tədbirə yekun vuran Milli Məclisin Sədr müavini, parlamentin Gənclər və idman komitəsinin sədri Adil Əliyev dinləmənin məqsədini və keçirildiyi şəraitə diqqətə çatdırıb. O, Gənclər Günü münasibətilə ölkə gənclərinə təbriklərini çatdırıb, onlara gələcək fəaliyyətlərində müvəffəqiyyətlər arzulayıb.

Sonra tədbir iştirakçıları Milli Məclisin İnzibati binasının foyesində yaradılmış "Zəfər Guşəsi" ilə tanış olublar. Vətən müharibəsində şəhid olmuş qəhrəman övladlarımızın xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

"Azərbaycan"

"Heydər Əliyev və vətənpərvər Azərbaycan gəncliyi" mövzusunda tədbir keçirilib

Tərtərdə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Gənclər günü münasibətilə ümumrayon tədbiri keçirilib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ulu Öndərin abidəsini, sonra isə Şəhidlər Abidə Kompleksini ziyarət ediblər.

Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətində davam edən tədbirdə Ümummilli Liderin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsini birdəqiqətlik sükutla yad edilib, Dövlət himni səsləndirilib. Sonra Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Çıxış edən rayon Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi Emin Pənahov bildirib ki, dövlət gənclər siyasəti Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi ilk illərdən başlayaraq həmişə aparıcı istiqamətlərdən biri olmuşdur: "Ulu Öndərin Azərbaycana birinci rəhbərliyi illərində keçmiş SSRİ-nin nüfuzlu ali məktəblərinə təhsil almağa göndərdiyi gənclər bu gün ixtisaslı mütəxəssislər kimi müstəqil ölkəmizin inkişafında fəal iştirak edirlər. Ulu Öndər gənclərə arxalandığı kimi, gənclər də onu böyük lider, əvəzolunmaz şəxsiyyət, milli dövlət quruculuğunun banisi kimi qəbul edirlər".

Tədbirdə iştirak edən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov gəncləri Gənclər Günü münasibətilə təbrik edərək ölkəmizdə gənclərlə bağlı dövlət siyasətinin formalaşdırılması və həyata keçirilməsinin Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu



bildirmişdir. O, Azərbaycanda bu gün həyata keçirilən gənclər siyasətinin gənc nəslin hərtərəfli inkişafı üçün şərait yaratdığı, onları vətənpərvər ruhda formalaşdırdığını, 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan gənclinin vətənpərvərliyini, gücünü, özmini bütün dünyaya nümayiş etdirdiyini vurğulamışdır. M.Məmmədov çıxışını əsaslı Ulu Öndər tərəfindən qoyulmuş gənclər siyasətinin davamçısı Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan gənclərinin vətənpərvərliyi barədə dediyi sözlərlə bitirmişdir: "Biz qələbədə güclü Vətən sevgisi olan gənc nəsli yetişdirdik. Hətta torpaqlarımızı görməyən gənclər bir arzu ilə yaşayıb ki, ədalət bərpa olunsun və onlar öz doğma torpaqlarına qayıtsınlar."

Tədbirin sonunda rayonun ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edən bir qrup gəncə rayon icra hakimiyyəti və Yeni Azərbaycan Partiyası rayon təşkilatı tərəfindən Fəxri formanın, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlük vəsiqələrinin, iki nəfərə isə "Vətən müharibəsi iştirakçısı" medalı təqdim olunmuşdur.

İmişlədəki Heydər Əliyev Mərkəzində Gənclər Günü ilə

Lazım QULİYEV, "Azərbaycan"

Azərbaycanın müdafiə naziri "Qış təlimi - 2023" təlimini izləyib



Türkiyə Respublikasının milli müdafiə naziri Hulusi Akarın dəvəti ilə qarşdaş ölkədə səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov "Qış təlimi - 2023" beynəlxalq təlimi çərçivəsində "Yüksək Səviyyəli Müşahidəçi Günü"ndə iştirak edib.

Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a məlumat verilib.

Əvvəlcə müdafiə nazirlərinə "Qış təlimi - 2023" təlimi barədə raport verilib. Ordu rəhbərləri yeni nəsil texnika və avadanlıqlarla tanış olub, təlimin maddi-texniki təminat hissəsinə baxış keçiriblər.

Sonra Azərbaycanla yanaşı iştirak edən digər 17 ölkənin hərbi qulluqçuları sərbəst iqlim və çətin relyef şəraitində müxtəlif epizodlar üzrə tapşırıqların icrasını nümayiş etdiriblər.

Yekunda Türkiyənin milli müdafiə naziri H.Akar, Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Z.Həsənov, Gür-

cüstanın müdafiə naziri C.Burçuladze müşahidəçilər və digər rəsmi qonaqlar qarşısında çıxış ediblər.

Qeyd edək ki, bu il yanvarın 18-dən fevralın 3-dək keçirilən təlimdə ölkəmizi təmsil edən Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hərbi qulluqçuları yüksək peşəkarlıq göstəriliblər.

Əhmədboyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun tikintisi sürətlə davam edir

Başlanğıcını M6 Hacıqabul-Horadiz-Ağbənd-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolundan götürməklə işğaldan azad edilmiş Füzuli, Xocavənd, Xocalı və Şuşa rayonlarını birləşdirən 81,6 km uzunluğa malik Əhmədboyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun beynəlxalq magistral normalarına uyğun tikintisi sürətlə davam etdirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi (AAYDA) məlumat yayıb.

Layihə üzrə yolun son 7 km-lik hissəsində 3 viaduk (dərə üzərində körpü) və 3 tunel tikintisi üzrə əsas işlər yekunlaşıb. Hazırda həm viaduklarda, həm də tunellərdə son tamamlanma işləri icra olunur. Viadukların tikintisi zamanı Azərbaycanda ilk dəfə olaraq aşırım qəliblərin üfqi sürüşdürülməsi üsulu ilə betonlama işləri yerinə yetirilib.

Sözgedən 3 viaduk (şərti - V6, V7 və V8 viadukları) Əhmədboyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun 78,7-79,7-ci km-lik hissəsində inşa olunub. V6 viadukun ortalam uzunluğu 345 metr (sol-300 m, sağ-390 m), V7 viadukun ortalam uzunluğu 182,5 metr (sol-175 m, sağ-190 m), V8 viadukun ortalam uzunluğu 392,5 metrdir (sol-410 m, sağ-375 m).



Tikintisi yekunlaşan 3 tunel (şərti - T4, T5 və T6 tunelləri) yolun 77,4-80,3-cü km-lik hissəsində inşa olunub. T4 tunelinin ortalam uzunluğu 540 metr (sol-570 m, sağ-510 m), T5 tunelinin ortalam uzunluğu 455 metr (sol-431 m, sağ-476 m), T6 tunelinin ortalam uzunluğu 513 metrdir (sol-526 m, sağ-500 m).

Layihə üzrə yolun sözügedən hissəsində suların ötürülməsini təmin etmək məqsədilə müxtəlif ölçülü 4 dairəvi suötürücü boru, 10 düzbucaqlı su keçidi, 1 alt keçid və 3 ehtiyat keçidi inşa ediləcək.

"İnşaat Norma və Qaydaları"na uyğun layihə çərçivəsində yol oxunun keçdiyi qazma hissələrdə yamacın dayanıqlığının saxlanılması üçün ümumi uzunluğu 6150 metr olan daş və geodivarn, həmçinin drenaj kanalları üçün ümumi uzunluğu 12210 metr beton küvetlərin tikintisi, aşınma layına qədər asfalt-beton örtüyünün döşənməsi işləri də yekunlaşıb.

Əhmədboyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun digər hissələri üzrə tikinti işləri tərtib olunmuş qrafikə uyğun sürətlə və keyfiyyətlə davam etdirilir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində icra olunan və işğaldan azad edilmiş rayon və kəndlərin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayaacaq yol infrastrukturuna layihələrindən biri sayılan Əhmədboyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun tikintisinin 2024-cü ildə başa çatdırılması planlaşdırılır.

Vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri və ictimai fəallar ekoloji cinayətə və qanunsuz istismara etirazlarını davam etdirirlər

Vətən könüllüsü

Gənc fəal Kamran ƏLİYEV: "Prezidentin ali mükafatına layiq olduğum üçün qürur duyuram"



təhə vermək üçün ciddi səylə çalışıblar. Təşkilat üçün çox beynəlxalq layihədə iştirak edib, 40-dan çox respublika miqyaslı layihə, regionlarda 5000-dən çox lokal xarakterli tədbirlər təşkil edib. Xüsusilə 2020-ci ildə - pandemiya və Vətən müharibəsi dövründə aktiv fəaliyyət göstərdiklərini söyləyən Kamran Əliyev deyir ki, "Azərbaycan Könüllülər Təşkilatları İttifaqı" regionlarda yaş 75-dən yuxarı və digər ehtiyacı olan şəxslərə yardımların çatdırılması, tibbi maskalardan istifadə qaydalarının təbliğ olunması istiqamətində əhəmiyyətli iş aparıb. Vətən müharibəsi dövründə isə "Mətbuat səngəri" platforması yaratdıqlarını söyləyən gənc fəal bildirir ki, bu platforma çərçivəsində düşmənin provokativ təbliğatlarının qarşısını almaq üçün gəncləri, könüllüləri feysbukda, tviderdə və digər sosial media resurslarında təşkilatlandırılar, onları yalan məlumatların ifşa olunması istiqamətində aktiv şəkildə iştiraka cəlb ediblər: "Müxtəlif yalan məlumatların həqiqətdə necə olduğunu göstərən real faktlar vasitəsilə biz dünya ictimaiyyətinə əsl reallığı çatdırırıq".

Haqq mübarizəsinin gənc fəali

Kamran Əliyev ötən il dekabrın 12-də Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdiyi Qarabəg iqtisadi zonasında sərəvətlərimizin talanmasının qarşısını almaq üçün Laçın-Xankəndi yolunda ekofaillərimizin keçirdiyi dinc etiraz aksiyasında da fəal iştirak edir. O, vətənpərvər gənclərimizlə birgə haqq səsini dünyaya çatdırılması, tələblərimizin yerinə yetirilməsi üçün qətiyyətli mübarizə aparır: "Həm "Azərbaycan Könüllülər Təşkilatları İttifaqı"nın sədr müavini, həm də "Aqrar İnkişaf Könüllüləri" təşkilatının rəhbəri olaraq, Azərbaycan könüllüləri adından 55-ci gündür ki, Laçın-Xankəndi yolunda fəaliyyətimizi davam etdiririk. Minlərlə gəncimizin gəlib orada öz haqlı etirazlarını bildirməsi üçün həm təşkilatı, həm də digər vacib dəstəkləri göstəririk".

Gənc fəal vurğulayır ki, tələbləri yerinə yetirilməyənə, sözügedən ərazilərimizdə qeyri-qanuni ekoloji istismar dayandırılmayana, eyni zamanda ekoloji monitorinq qrupumuzun öz ərazilərimizdə yoxlamalar aparması təmin olunmayana qədər mübarizələrin davam etdirəcəklər.

Bəli, Azərbaycan gəncləri hər zaman xalqın, dövlətinin müdafiəsinə döndürülür və ölkəmizin inkişafı üçün bütün sahələrdə cani-könlüldən çalışırlar. Vətən könüllüsü olurlar...

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

"Dövlət başçısının sərəncamı ilə 2023-cü il Gənclər üçün Prezident mükafatına layiq görülmüşəm. Hesab edirəm ki, bu mükafat Azərbaycan gənci üçün ən ali mükafatdır və bu, illər ərzində həm şəxsi adıma, həm də Azərbaycan könüllüləri adına gördüyümüz işlərin ölkə rəhbəri səviyyəsində yüksək qiymətləndirilməsinin göstəricisidir. Azərbaycan gənci olaraq Prezidentin ali mükafatına layiq olduğum üçün qürur duyuram. Bu cür yüksək qiymətə görə dövlət başçısına minnətdarlığımı bildirirəm".

Sağlam əqidə, çağdaş düşüncə, vətənpərvərlik ruhu

Bu gün Azərbaycan gəncliyi sağlam əqidəsi, çağdaş düşüncəsi, vətənpərvərlik ruhu ilə cəmiyyətimizə müvəffəqiyyətlə öndərlik edir. Tükənməz enerjili, yüksək potensialı gənclərimiz xalqımıza, dövlətimizə, bütövlükdə Vətənimizə əzmlərlikləri və qətiyyətləri sayəsində parlaq qələbələr qazandı. Azərbaycanı işıqlı gələcəyə ötürürlər.

Bütün bu parlaq nailiyyətlər isə vaxtilə əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş uğurlu gənclər siyasətinin Prezident İlham Əliyevin şəxsi diqqəti altında daha da inkişaf etdirilməsinin, gənclərimizə hərtərəfli dəstək və qayğı göstərilməsinin bariz nəticəsidir.

44 günlük Vətən müharibəsi zamanı gənclərimiz həm döyüş meydanında



00:16

-8°C

innovasiya və sahibkarlıq sahələrində xüsusilə fərqlənənlərdən, 2023-cü il Gənclər üçün Prezident mükafatına layiq görünlərdən biri də elə Kamran Əliyevdir.

Uğur illəri

1999-cu il yanvarın 17-də Bakı şəhərində anadan olan Kamran Əbülfəz oğlu Əliyev 2021-ci ildə Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsini bitirib. Hazırda Ali Neft Məktəbində "Biznesin idarəedilməsi və təşkilat" ixtisası üzrə magistr təhsil alır.

O, 2016-cı ildən aktiv şəkildə könüllü kimi fəaliyyət göstərir. 2017-2018-ci illər ərzində "ASAN Könüllüləri" Təşkilatında müxtəlif vəzifələrdə çalışıb, təşkilatın idarə heyətinin üzvü, "AVO MUN 2017", "AVO MUN 2018", "Könüllülər Parlament-Azərbaycan - 2017" layihəsinin təşkilat komitəsinin rəhbəri, 2019-cu ildə layihə rəhbəri olub. 2019-cu ildə həyata keçirilən BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumunun təşkilat komitəsinin üzvü, həmçinin "İstedadların və mükafatların idarəedilməsi" konfransı, "HR SUMMIT" layihələrinin təşkilatçısı olub.

K.Əliyev 2020-ci ildə uğurlu fəaliyyətinə gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən təltif edilib, 2022-ci ildə isə Azərbaycan Ağır Atletika Federasiyasına icraçı direktor təyin olub.

Vətən müharibəsinin "Mətbuat səngəri"

Gənc Prezident mükafatçısı söyləyir ki, "Aqrar İnkişaf Könüllüləri" təşkilatının sədri olduğu dövrdə QHT üzvləri, könüllülər hər zaman öz fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq ölkəmizin hərtərəfli və davamlı inkişafına mühüm

Sülhməramlıların daha 6 avtomobilinin aksiya ərazisindən keçidinə şərait yaradılıb

Rusiya sülhməramlılarına məxsus avtomobillər Laçın-Xankəndi yolunda dinc aksiya keçirilən ərazidə maneəsiz hərəkət edirlər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Laçından Xankəndi istiqamətinə doğru hərəkət edən Rusiya sülhməramlılarına məxsus iki minik avtomobilinin aksiya ərazisindən maneəsiz keçidinə şərait yaradılıb. Həmçinin iki minik və iki təminat



təchizat avtomobili də Laçına keçid edib.

Bu, bir daha onu göstərir ki, aksiya iştirakçıları humanitar məqsədlərlə istifadə olunan avtomobillərin hərəkətinə heç bir maneə törətmirlər. Ermənistan mətbuatında yayılan və etirazçıların guya Xankəndi-Laçın yolunu bağladığı və təminat avtomobillərini buraxmadığı ilə bağlı xəbərlər qarşı tərəfin növbəti dezinformasiyasıdır.

Ədalət qlobal hüquq müstəvisində təmin olunmalıdır

Azərbaycan mina terroru ilə bağlı Ermənistan tərəfindən dərhal lazımi addımlar atılmasını Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsindən tələb edib

Xəbər verdiyi kimi, Azərbaycan Ermənistanın soydaşlarımızın insan hüquqlarını məqsədyönlü şəkildə pozmasına cavab olaraq, "İrqi ayrı-seçkiləyin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında" Beynəlxalq Konvensiya (CERD) çərçivəsində təcili tədbirlər görülməsi məqsədilə Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə (BƏM) müraciət edib.

Müraciətdə xüsusilə Ermənistanın 2021-ci ildən başlayaraq Azərbaycan ərazisində minalar və evlərdə mina təhlükələri yerləşdirməkdə davam etdiyinə dair yeni sübutlar, Ermənistanın qanunsuz işğal nəticəsində azərbaycanlıların 30 il əvvəl qovulduğu mülki yaşayış məntəqələrində və ya onların yaxınlığında yerləşdirilməklə məcburi köçkün ailələrinin və icmaların öz evlərinə qayıtmasına maneçilik törətməsi, üçtərəfli Bəyanatı kobud şəkildə pozaraq hərbi təxribatlarını davam etdirməsi və yalnız humanitar məqsədlər üçün nəzərdə tutulan Laçın yolundan minaların, digər silahların daşınması məqsədilə açıq şəkildə istifadə etməsinə dair sübutlar yer alıb.

Daha sonra Azərbaycanın əsas iddia sənədini Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə təqdim edib. Sənəd otuzillik ədalətsizliyi qeyd alan minlərlə səhifəlik dəlillərə əsaslanır. Ermənistan tərəfindən on dənəşli aktlardan biri olan etnik və milli mənsubiyyətə görə qətlə yetirilmə, didərgin salınması və zərər çəkmiş azərbaycanlılar haqqında, ermənilərin qəsbkarlığı və Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərinin qeyri-qanuni işğalı ilə bağlı məlumatları özündə ehtiva edir.

BMT-nin ali ədliyyə orqanı olan BƏM-ə edilən müraciətlər, təqdim olunan, faktlara əsaslanan sənədlər cavabsız qalmadı. Əvvəlcə Azərbaycanın Ermənistan qarşı işi üzrə ictimai diqləmələr keçirildi. Haaqdadakı Sülh Sarayında baş tutan diqləmələrdə Azərbaycan tərəfi Ermənistanın Qarabəgdə qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyəti, Azərbaycan ekologiyanı vurduduğu ziyan, eyni zamanda Laçın yolunda hər hansı blokadanın olmadığını bəyan etdi.

Yanvarın 31-də isə məhkəmə işi üzrə əlavə müvəqqəti tədbirlərin müəyyən edilməsi məqsədilə Azərbaycanın sərəvətlərimiz üzrə açıq diqləmələr baş tutdu. Azərbaycan burada da öz haqqını, beynəlxalq müstəvidə pozulmuş hüquqlarını tələb etdi və bütün məsələləri faktlarla irəli sürdü. Belə ki, azərbaycanlı məcburi köçkünlərin öz evlərinə qayıtmasına imkan yaratmaq məqsədilə Laçın və Kəlbəcər rayonlarının və əvvəl

lər işğal olunmuş digər rayonların ərazilərində minaların, mina təhlükələrinin və digər partlayıcı qurğuların yeri, miqdarı, növü və xüsusiyyətləri barədə məlumat verməsi üçün Ermənistan tərəfindən dərhal bütün lazımi addımlar atılması BƏM-dən sorğu edildi. Azərbaycan həmçinin Laçın yolundan istifadə etməklə daxil olmaq, azərbaycanlı mülki vətəndaşların qayıdacaqları ərazilərdə mina və mina təhlükələri basdırmaq, onlara sponsorluq etmək və ya onların yerləşdirilməsini dəstəkləmək üçün hər hansı növbəti səyləri dərhal dayandırması və bundan imtina etməsi ilə bağlı Ermənistanı göstərişin verilməsini məhkəmədən xahiş etdi.

Xatırladaq ki, 2021-ci il dekabrın 7-də məhkəmə Azərbaycanın ilk sorğusunu təmin edərək, Ermənistanı azərbaycanlılara qarşı yönəlmiş irqi nifrətin qızdırılması və təşviqinin qarşısını almaq üçün bütün lazımi tədbirləri görməyi tapşırırdı.

Deputat vurğulayıb ki, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputat vurğulayıb ki, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Azərbaycan ərazilərinə daşyılıblar. Bu isə yolverilməzdir.

Elsad Mirbəşiroğlu qeyd edib ki, Azərbaycan tərəfi məhkəmədə məhz bu məsələni xüsusilə müzakirə predmetinə çevirməyi bacarıb. Bu, bizim böyük uğurumuzdur, diplomatik, beynəlxalq hüquq müstəvisində mövqələrimizin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputat vurğulayıb ki, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Deputatın sözlərinə görə, Ermənistan məhkəmə müzakirələri zamanı növbəti riyakarlığımı göstərib. Onun sözlərinə görə, dünya ictimaiyyətinin qəbul olunması, məhkəmənin baxımından təsirli rol malikdir.

Azərbaycan zəngin potensialı ilə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayır

Xəbər verdiyimiz kimi, fevralın 3-də Bakıda "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu iclası və ilk dəfə "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclası keçiriləcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu mötəbər tədbirdə Avropa Komissiyasının enerji məsələləri üzrə komissarı Kadri Simsonun, Türkiyə, İtaliya, ABŞ, Böyük Britaniya, Gürcüstan, Macarıstan, Rumıniya, Bolqarıstan, Yunanıstan, Albaniya, Moldova, Monteneqro, Serbiya, Ukrayna və Xorvatiyanın yüksək səviyyəli nümayəndələrinin iştirakı nəzərdə tutulur.

İclaslarda enerji şirkətlərindən SOCAR, BP, BOTAS, TANAP, TAP, TPAO, TAQA, Bulgargaz EAD, Bulgartransgaz, İCGB, Fluxys, ROMGAZ SA, SACE, Desfa, TotalEnergies, FGSZ Ltd, SNAM, Uniper, Petronas, ACWA Power, Masdar, Fortescue Future Industries, WindEurope, SolarPower Europe, maliyyə təsisatlarından isə Dünya Bankı, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Avropa İnvestisiya Bankı, Asiya İnfrastruktur və İnvestisiya Bankı, Asiya İnkişaf Bankı və digər qurumlar da təmsil olunacaq.

Toplantı açılış sessiyasından sonra "Cənub qaz dəhlizi" və "Yaşıl enerji" üzrə nazirlər sessiyası, "Cənub qaz dəhlizi": Əlverişli, sabit və təhlükəsiz təbii qaz təchizatının genişləndirilməsi" və "Yaşıl enerji": Xəzər dənizinin külək enerjisinin Avropa enerji bazarlarına çatdırılması" mövzularında plenar sessiyalarla davam edəcək.

Həmçinin Məşvərət Şurası çərçivəsində "Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniya Hökumətləri arasında imzalanmış "yaşıl enerji" sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" in icrası üzrə rəhbər komitənin ilk iclasının keçirilməsi də planlaşdırılır.

Tədbirin sonunda "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 9-cu iclası və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclasının yekunlarına dair mətbuat konfransı keçiriləcək.

Azərbaycanın enerji siyasətinin Avropa üçün artan əhəmiyyəti: təbii qaz və "yaşıl enerji"

Artıq doqquzuncu dəfə təşkil olunan "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin iclasının keçirilməsi, eləcə də bu il daha iki mühüm tədbirin - "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclasının və "yaşıl enerji"nin ötürülməsinə dair dördtərəfli sazişin icrası üzrə rəhbər komitənin ilk iclasının da baş tutması Azərbaycanın Avropanın enerji təminatında artan rolunu açıq şəkildə ortaya qoyur. İqtisadi inkişafını durmadan şaxələndirərək genişləndirən Azərbaycan bununla da Avropanın enerji təhlükəsizliyini təkcə neft-qaz potensialı ilə deyil, alternativ enerji mənbələri hesabına da təmin etməsi işində əhəmiyyətli addım atır.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi yeni enerji siyasətinin bu baxımdan iki



esas komponentini xüsusi vurğulamaq lazımdır. Belə ki, ötən ilin fevralında Rusiya-Ukrayna müharibəsinin başlaması digər sahələrdən fərqli olaraq, enerji təminatı sahəsində vəziyyəti xüsusilə kəskinləşdirdi. Rusiyaya qarşı bir sıra sanksiyalar tətbiq etməyə başlayan Avropa özlünün enerji təminatı üçün alternativ mənbələrə üz tutdu. Bu istiqamətdə ötən il iyulun 18-də Avropa Komissiyasının Prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayenin Azərbaycan səfəri çərçivəsində Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında "Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan Respublikası arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu" nun imzalanması xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Həmin sənədi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Avropa Komissiyasının Prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayen imzalayıblar. Xüsusilə vurğulamaq lazımdır ki, artıq həmin sənədin icrasına başlanıb.

Qeyd edək ki, 2021-ci ildə Azərbaycanın Avropa İttifaqı bazarına təbii qaz ixracı 8,2 milyard kubmetr təşkil edirdisə, 2022-ci ildə bu rəqəm 11,3 milyard kubmetr olub. Cari ildə isə onun həcmi ən azı 11,6 milyard kubmetr olacaq. 2023-cü ildə Azərbaycanın ixrac ediləcək təbii qazın ümumi həcmi təxminən 24 milyard kubmetr olacaq. Müqayisə üçün 2021-ci ildə bu rəqəm 19 milyard kubmetr təşkil edirdi. Azərbaycan özlünün qaz təchizatının coğrafiyasını Avropa bazarına qədər genişləndirir. Bu, həmçinin uduşlu vəziyyətdir. Çünki Avropaya öz enerji təhlükəsizliyini qoruması üçün qaz lazımdır, Azərbaycan isə özlünün nəhəng enerji resursları üçün etibarlı bazarı axtırmaq üçün "Cənub qaz dəhlizi" icra edilirdi. Bu, çox müasir enerji infrastrukturudur, uzunluğu 3500 kilometrdir və artıq iki ildir ki, Azərbaycan Avropa İttifaqı məkanına öz təbii qaz resurslarını çatdırır.

Bu nəhəng layihə ilə bağlı ilk sənəd - Azərbaycan ilə Avropa Komissiyası arasında "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi üzrə Birgə Bəyannamə 2011-ci ildə imzalanıb. Bu, həmin layihənin icrasının başlanğıc mərhələsi sayılır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2013-cü il oktyabrın 29-da imzaladığı sərəncamla "Cənub qaz dəh-

zi" layihəsi çərçivəsində Azərbaycanın mənafeini qorumaq və layihə iştirakçılarına dövlət dəstəyinin təmin edilməsi məqsədilə dövlət komissiyası yaradılıb. 2014-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi"nin iyirmi ilində Səngəçaldı Cənub-Şərqi Avropa ölkələrinin dövlət və hökumət başçıları, nazirlərinin və beynəlxalq şirkətlərin rəhbərlərinin iştirakı ilə "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin təməlləşdirilməsi mərasimi keçirilib.

"Cənub qaz dəhlizi" Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında xüsusi yer tutur

Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, "Cənub qaz dəhlizi" ideyası Azərbaycanın iradəsi və liderliyi sayəsində reallığa çevrilməyə başlayıb. Bu layihənin əhəmiyyətini Prezident İlham Əliyevin Macarıstana rəsmi səfəri zamanı mətbuata bəyanatında aydın görmək olar: "Vaxtilə NABUKKO layihəsi üzərində böyük işlər aparılırdı. Ancaq maliyyə mənbələri müəyyən edilmədiyi üçün NABUKKO layihəsi icra edilmədi. Buna baxmayaraq, Azərbaycan öz qaz resurslarını Avropa bazarlarına çatdırmaq üçün fəal çalışır və nəticə etibarilə iki il bundan əvvəl "Cənub qaz dəhlizi" icra edilirdi. Bu, çox müasir enerji infrastrukturudur, uzunluğu 3500 kilometrdir və artıq iki ildir ki, Azərbaycan Avropa İttifaqı məkanına öz təbii qaz resurslarını çatdırır".

Bu nəhəng layihə ilə bağlı ilk sənəd - Azərbaycan ilə Avropa Komissiyası arasında "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi üzrə Birgə Bəyannamə 2011-ci ildə imzalanıb. Bu, həmin layihənin icrasının başlanğıc mərhələsi sayılır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2013-cü il oktyabrın 29-da imzaladığı sərəncamla "Cənub qaz dəh-

zi" layihəsi çərçivəsində Azərbaycanın mənafeini qorumaq və layihə iştirakçılarına dövlət dəstəyinin təmin edilməsi məqsədilə dövlət komissiyası yaradılıb. 2014-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi"nin iyirmi ilində Səngəçaldı Cənub-Şərqi Avropa ölkələrinin dövlət və hökumət başçıları, nazirlərinin və beynəlxalq şirkətlərin rəhbərlərinin iştirakı ilə "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin təməlləşdirilməsi mərasimi keçirilib.

Azərbaycan strateji əhəmiyyət daşıyan "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin təşəbbüsçüsü, səhmdarı və evsahibinə çevrilib. Bu təşəbbüsə ilk olaraq Türkiyə və Gürcüstan, sonrakı dövrdə İtaliya, Yunanıstan, Bolqarıstan, Albaniya qoşulub. Hazırda yeni və potensial tərəfdaşları arasında Bosniya və Herseqovina, Xorvatiya və Monteneqro da yer alıb.

Artıq Azərbaycan hasil etdiyi qazı qonşu dövlətlərə ixrac edir və Avropa bazarına ixracə başlamaq üçün yeni kəmərlər tikilib. 2007-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri (Cənubi Qafqaz qaz boru kəməri) istifadəyə verilib və "Şahdəniz" yatağının birinci mərhələsi çərçivəsində hasil edilən qaz Gürcüstan, Türkiyə və Yunanıstana ixrac edilməyə başlanıb. 2012-ci ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyənin (ozamankı) Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdوغانın təşəbbüsü ilə İstanbulda Azərbaycan ilə Türkiyə arasında TANAP (Trans-Anadolu təbii qaz boru kəməri) layihəsinə imza atılıb. 2013-cü ildə "Şahdəniz" konsorsiumu TANAP kəməri ilə daşınacaq Azərbaycan qazının Avropa bazarına çatdırılması üçün Türkiyə sərhədini İtaliyanın cənubuna birləşdirən TAP (Trans-Adriatik təbii qaz boru kəməri) layihəsinə seçib və kəmərin tikintisi 2020-ci ildə başa çatdırılıb. Bu layihələr "Şahdəniz" yatağını İtaliyanın cənubuna birləşdirməklə "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin reallaşmasına imkan verir.

"Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin görüşləri 2015-ci ildən başlayaraq hər il keçirilir. 2018-ci il

mayın 29-da Səngəç terminalında rəsmi açılış mərasimi keçirilən "Cənub qaz dəhlizi"nin önəmli hissəsi olan TANAP enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin həlli üçün əvəzolunmaz infrastruktur layihəsidir. "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin əsas elementlərindən biri olan Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin genişləndirilməsi başa çatdıqdan sonra, 2018-ci il iyunun 30-dan "Şahdəniz-2" çərçivəsində Türkiyəyə kommersiya təyinətli qaz həcmələrinin neqlinə başlanılıb. 2018-ci il iyunun 12-də Türkiyənin Əskişəhər şəhərində TANAP kəmərinin istifadəyə verilməsi münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib. 2019-cu il noyabrın 30-da Türkiyənin Ədirmə vilayətinin İpsala qəsəbəsində TANAP-ın Avropa ilə birləşən hissəsinin rəsmi açılışı olub və bununla da onun tikintisi tamamlandı. Azərbaycan təbii qazını Avropaya nəql edən TAP kəməri ilə 2020-ci il dekabrın 31-dən etibarən kommersiya təbii qazının neqlinə başlanılıb. Beləliklə, Azərbaycanın zəngin qaz ehtiyatlarının Türkiyə və Avropa bazarlarına qısa və təhlükəsiz yolla, şaxələndirilmiş formada çatdırılmasına nail olub.

Azərbaycanın təsdiqlənmiş qaz ehtiyatları 2,6 trilyon kubmetrdir. Proqnozlaşdırılan ehtiyatlar isə 3 trilyon kubmetr civarındadır. Yalnız "Ümid" yatağının potensialı 200 milyard kubmetrdən çoxdur. Bu isə qarşıda 100 ildə də Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarının etibarlı təchizatı kimi tanınmasına imkan verir. "Şahdəniz", "Azəri-Çıraq-Günəşli" layihələrinin operatoru olan bp ilə icrasına başlanan "D 230" bloku və "Şəfəq-Asiman" qaz yatağının işlənilməsi üzərində işlər davam etdirilir. Beləliklə, Azərbaycanın enerji sahəsində məqsədyönlü fəaliyyəti onu regional enerji mərkəzinə və etibarlı tərəfdaşa çevirir. Prezident İlham Əliyev bu barədə bildiriş: "Əlbəttə, enerji təhlükəsizliyi məsələləri bugünkü dünyada xüsusi əhəmiyyət daşıyır və hesab edirəm ki, dünya gündəliyinin ön sıralarındadır. Azərbaycanın zəngin neft-qaz resursları imkan verir ki, uzun illər bundan sonra - təbii qazla bağlı ən azı yüz il bundan sonra Avropa üçün etibarlı tərəfdaş olsun. Avropa Komissiyasının rəhbərliyi Azərbaycan məhz belə də adlandırır: etibarlı tərəfdaş".

Azərbaycanın bərpə olunan enerji potensialında Xəzər dənizi xüsusi yer tutur. Çünki Xəzər Şimal dənizindən sonra külək enerjisi potensialına görə ikinci yerdədir. Ehtimal ki, enerji şirkətləri bp kimi addım atacaq və nəhəng külək potensialına malik Kəlbəcərdə, Laçın və bəlkə də ölkəmizin ən günəşli yeri olan Cəbrayıl nəzər salacaqlar.

Azərbaycan zəngin "yaşıl enerji" potensialı ilə Avropanın enerji təminatındakı rolunu daha da gücləndirir

Yaxın keçmişdə aşkarlanan böyük "yaşıl enerji" potensialı da Azərbaycanın bu baxımdan önəmli daha da artırır. "Yaşıl enerji" ilə bağlı olan və artıq icra olunan layihələr Azərbaycan Avropa üçün daha da yaxın edəcək.

Bu istiqamətdə artıq ilk ciddi addımların atılmasına başlanılıb. 2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" imzalanıb. Saziş Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

İlham Əliyev, Rumıniyanın Baş naziri Nikolae Çuqe, Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili, Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban imzalayıblar. İmzalanma mərasimində Rumıniya Prezidenti Klaus İohannis və Avropa Komissiyasının Prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayen iştirak ediblər. Bu sazişə əsasən, Azərbaycan "yaşıl enerji"ni Avropaya çatdıracaq.

Sazişə əsasən, elektrik enerjisi kabeli Qara dənizin dibi ilə çəkiləcək və bu, Azərbaycandan olan "yaşıl enerji"ni Avropaya götərəcək. Bu isə o deməkdir ki, Azərbaycan Avropa qitəsinin enerji təhlükəsizliyinin daha dolğun və ohatılı şəkildə təmin edilməsində yaxından iştirak edəcək.

Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə enerji dialoqunda yeni mövzular olan "yaşıl enerji" və "yaşıl hidrogen" böyük perspektivi olan sahədir və Azərbaycan iqtisadiyyatına çox böyük fayda götərəcək. Xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan cəmiyyəti iki il əvvəl azad edilmiş ərazilərdə potensialından istifadə olunması istiqamətində ciddi addımlar atmağa başlayıb.

bp-nin azad olunmuş Cəbrayılda günəş enerji stansiyasına yatırım etmək qərarı yüksək dəyərləndirilir. 230 meqavatlıq günəş enerji stansiyası azad edilmiş ərazilərdə birinci olacaq. Zəngəzur dənizindən eyni zamanda elektrik enerjisi ötürüləcək. Məhz bu məqsədlə Cəbrayıl rayonunda böyük qübbələdi və çevirici stansiya tikilir. "Yaşıl enerji" zonası elan edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə günəş və külək enerjisinin minimal potensialı 9200 meqavat təşkil edir. Hidroenerji potensialı isə minimal olaraq 600 meqavattır. Azad edilmiş ərazilərdə 30-dan artıq orta və kiçik həcmli su-elektrik stansiyası tikiləcək, onların 5-i artıq istismara verilib.

Azərbaycanın bərpə olunan enerji potensialında Xəzər dənizi xüsusi yer tutur. Çünki Xəzər Şimal dənizindən sonra külək enerjisi potensialına görə ikinci yerdədir. Ehtimal ki, enerji şirkətləri bp kimi addım atacaq və nəhəng külək potensialına malik Kəlbəcərdə, Laçın və bəlkə də ölkəmizin ən günəşli yeri olan Cəbrayıl nəzər salacaqlar.

Hazırda Azərbaycanda reallaşan investisiya layihələri (günəş, külək-elektrik stansiyaları) ölkəyə olava 700 meqavatdan çox təmiz "yaşıl enerji" verəcək. Bununla paralel olaraq, dünyanın iki aparıcı şirkəti ilə imzalanmış niyyət protokolları əsasında Azərbaycan 22 min meqavata qədər günəş və külək-elektrik stansiyalarının tikintisi nəzərdə tutulur.

Beləliklə, Azərbaycanın zəngin enerji resurslarının dünya bazarına çıxarılması istiqamətində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin uzaqgörənliyi sayəsində 1994-cü ildə imzalanmış "Əsrin müqaviləsi" ilə başlayan şərəfli yol bu gün Ulu Öndərimizin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni dövrün və ən müasir texnoloji inkişaf reallıqları nəzərə alınaraq uğurla davam etdirilir. Azərbaycanın nəhəng enerji potensialı ölkəmizin daha neçə onilliklər ərzində də Avropanın enerji təminatında həlledici rol oynamasına imkan yaradacaq.

Ermənistanında hərbi cinayətlər artıb

Ermənistanında hərbi müstəvidə də böyük problemlərin hökm sürməsi heç kimə sirr deyil. Son vəziyyətin təhlili ilə bu ölkənin silahlı qüvvələrində xaos halının daha da dərinləşməsi müşahidə olunur. Narazılıq doğuran məqamlardan biri də orduda artan itki hallarının gizlədilməsinə cəhdlərin göstərilməsidir. Bu xüsusda ötən ilin aprelinə aldığı xəbərlərdən ölən erməni hərbi qulluqçu Samvel Balanasyanın oları ətrafında proseslərin daha da gərginləşməsi müşahidə olunur.

Xatırladaq ki, ötən il Ermənistan ordusunun müqaviləli hərbi qulluqçusu Samvel Balanasyan oğlu silah yarasından ölsə də, Müdafiə Nazirliyi bu barədə məlumat yaymayıb. Hadisə ilə bağlı intihar həddinə çatdırma maddəsi üzrə cinayət işi açılıb. Məlum olub ki, S.Balanasyan 6 ay imiş ki, müqaviləli hərbi xidmətə başlayıb. Onun valideynləri intihar versiyasına inanmırlar. Anası Mariya Balanasyan eyni vaxtda postda olan 8-9 nəfərin vicdanlarının susduğuna inana

bilmədiyini deyərək, onların tez və ya gec cavab verməli olacaqlarını bildirib.

Hərbi qulluqçunun anası onun aldığı xəbərdən döş qəfəsində olduğunu qeyd etməklə, bu faktın intihar hadisəsinə inkar etdiyini, məsələ ilə bağlı hazırda istintaq orqanlarının məşğul olduğunu və hər şeyin üzə çıxacağına inandığını söyləyib.

Bu cür faktların çoxluğu fonunda belə qənaət yaranır ki, ölkədə ordunun çöküşü əvvəlki dinamika ilə davam edir. Bunu hətta müvafiq



rəsmi dairələr də təsdiqləyir. Elə bunun nəticəsidir ki, ötən il Ermənistanında hərbi cinayətlərlə bağlı ittiham aktları artıb. Ermənistan İstintaq Komitəsinin yaydığı məlumatda qeyd olunub ki, 2022-ci ildə komitənin Baş hərbi istintaq idarəsi 6510 işə baxıb, onlardan 2112-nin

(32,4 faiz) istintaqı başa çatıb. İttiham aktları 586 nəfərə (2021-ci ildə müqayisədə təxminən 60 faiz çox) tortib edilib. Qeyd edilən müddətdə Ermənistan silahlı qüvvələrində xidmət qaydasının pozulması halları da nəzərə alınıb.

Ümumilikdə, 2022-ci ildə İstintaq Komitəsi tərəfindən baxılan cinayət işlərinin sayı 59 830 və ya 2021-ci ildə müqayisədə demək olar 43 faiz çoxdur.

Qeyd edilir ki, il ərzində həbslə bağlı 1 768 vəsatət qaldırılıb, onlardan 1 424-ü təmin edilib. Cinayət işləri çərçivəsində ömlaka dəyimsiz ziyan təqribən 7,3 milyard dram (18 milyon ABŞ dolları) təşkil edib.

Başqa bir cinayətlə bağlı hərbi prokurorluq tərəfindən təhqiqat aparılarkən təsədüf nəticəsində birtəhər hadisəsinin üstü açılıb. Məlum olub ki, bu cinayət uzun

müddət hüquq-mühafizə orqanlarından gizlədilib. Faktla bağlı cinayət işi açılıb və Henrix Qasparyan adlı hərbi qulluqçu istintaqa cəlb olunub.

Ermənistan mediası yazır ki, belə hadisələrin sayı yüzlərledir. Elə bunun nəticəsində orduda fərarilik, intihar hallarının sayı artır. Hərbi hissələrdə həmçinin epidemiyə tüğyan edir. Elə bu günlərdə 50-yə yaxın əsgər ağır vəziyyətdə hospitalallara yerləşdirilib. Digər tərəfdən Ermənistan ordusunun bölmələrinə özbaşınalıq və qanunsuzluqlar səbəbindən ölən və yaralananların sayı artmaqda davam edir.

Epidemiya, soyuqların düşməsi və qar yağması da acliqdan, şərait-sizlikdən əziyyət çəkən hərbiçiləri üçün bəlayə çevrilib. Əsgərlər müxtəlif virus xəstəliklərindən əziyyət çəkirlər. Tibbi heyət prob-

lemın qarşısını almağa çalışsa da, dərman preparatlarının və zəruri ləvazimatların çatışmaması səbəbindən profilaktik tədbirlər görmək mümkün olmur.

"4rd.am" saytı yazır ki, yeni müdafiə nazirinin təyin edilməsindən savayı, orduda heç bir dəyişiklik olmayıb. Ölümlər davam edir, bu məsələlər obyektiv araşdırılır, çox pis təhqiqat aparılır, işlər açılır. Ordudakı ağır duruma görə cavabdehlər cəzasız qalır. Vurğulanır ki, 2020-ci il Qarabağ müharibəsində ordunun döyüş bacarığı haqda təbliğat təzisi hamının gözü qarşısında buxalanır.

Bütün bunlar bir daha təsdiq edir ki, məğlub ölkənin ordusunun çöküşü sürətlə davam edir.

*Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"*

◆ İlin uğurlu yekunları



Dünya azərbaycanlılarının birliyinin, həmrəyliyinin Şuşadan təcəssümü



Tariximizə Zəfər günü kimi yazılan o gündən - 2020-ci ilin 8 noyabrından bəri Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun düşmən işğalından azad edilmiş bütün yaşayış məskənləri kimi, Şuşanın da üzü güldür. Həmin gün ki Azərbaycanın igid, mərd oğulları öz qəhrəmanlıqları ilə dastan yazdılar. Prezident İlham Əliyev Şəhidlər xiyabanında Azərbaycan xalqına müraciətində Şuşanın azad olunması müjdesini verdi: "Əziz Şuşa, sən azadsan! Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq! Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik!", - dedi

Şuşada düzənlənən möhtəşəm tədbir

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycanın bu qədim və gözəl şəhərinin, mədəniyyət mərkəzi, Qarabağın baş tacı olan Şuşanın yeni, mənalı, xoş günləri başlayıb. Düşmən işğalında qaldığı otuz ilə yaxın müddətə ağır, acı yavaş-yavaş çıxır, yaraları sağalır.

Şuşa artıq yağların tapdığı altında inləmir. Bu əsrarəngiz şəhər işğalın davam etdiyi illərdə də Ermənistanın cəhdlərini boşa çıxardı. Erməni vandalları onun tarixini, mədəniyyətini özünü-küləşdirə bilmədilər. Gücləri yalnız uçurub-dağıtmağa yetdi. Vətən müharibəsindən sonra doğmalarının ölləri ilə yenidən qurulur, canlanır Şuşa...

Ermənistanın əsarətindən qurtulandan bəri Qarabağda həm də tarixi və mədəni ənənələrimiz bərpa edilib, Şuşa şəhərinin işğal ilə yarımçıq qalmış tədbirlər yenidən düzənlənir. Azad olunan sonra bu şəhərdə "Xarıbülbül" Musiqi Festivalı, Vaqif Poesiya Günü keçirildi. Milli Məclisin "Şuşa ili" təfəssil olaraq qala şəhərində parlamentin komitə iclaslarını keçirilməsinə başlandı. Daha bir əlamətdar ha-

disə isə bu illə əlaqədardır. Belə ki, 2023-cü ildə Şuşa Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı elan olunub.

Zəfər adı xalqımıza çox yaşarır

Keçən il Şuşada təşkil olunan ən unudulmaz tədbirlərdən biri də Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının bu şəhərdə keçirilməsi oldu. Həmin əlamətdar gündə dünyanın müxtəlif yerlərində, fərqli məkanlarında yaşayan həmvətənlərimiz böyük fəxarət, qürur hissləri yaşadılar.

Tarixə Zəfər qurultayı kimi yazılan Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayında qalib Azərbaycan xalqının müxtəlif ölkələrdə yaşayan nümayəndələri Şuşaya toplaşdılar. Bu qurultayın məhz Şuşada düzənlənməsi böyük rəmzi mənə daşıyırdı. Qeyd edək ki, bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz vətənpərvərliklərini, birliklərini, həmrəyliklərini 2020-ci ildə Vətən müharibəsinin davam etdiyi günlərdə nümayiş etdirmişdilər. Həyəcən, təşviş, ümid, arzu dolu o günlərdə hər bir azərbaycanlı bir amalda birləşməyi bacardı. Uşaqlardan böyükdək hər

kəs intizarla qəhrəman Azərbaycan Ordusunun uzun illər düşmən işğalında qalan torpaqlarımızı azad etməsi xəbərini gözləyirdi. O günlərdə dünyanın bütün ölkələrində yaşayan soydaşlarımız fəallıq, birlik nümayiş etdirir, Azərbaycan haqqətlerini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün əl-əl, dövlətimiz qalib dövlət kimi yaşayacaq.

Qeyd edək ki, Dünya Azərbaycanlılarının I qurultayı 2001-ci il noyabrın 9-10-da, II qurultayı 2006-cı il martın 16-da, III qurultayı 2011-ci il iyulun 5-6-da, IV qurultayı 2016-cı il iyunun 3-4-də keçirilib. Növbəti - V qurultayın Şuşada təşkil olunması birliyimizi, nisgilo, həsrətə bərdəşlik son qaymağımızı qürurunun və sevincinin təcəssümünə çevirdi.

Dünya azərbaycanlıları vətənpərvərliklərini nümayiş etdirdilər

Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayında qalib Azərbaycan xalqının müxtəlif ölkələrdə yaşayan nümayəndələri Şuşaya toplaşdılar. Bu qurultayın məhz Şuşada düzənlənməsi böyük rəmzi mənə daşıyırdı. Qeyd edək ki, bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz vətənpərvərliklərini, birliklərini, həmrəyliklərini 2020-ci ildə Vətən müharibəsinin davam etdiyi günlərdə nümayiş etdirmişdilər. Həyəcən, təşviş, ümid, arzu dolu o günlərdə hər bir azərbaycanlı bir amalda birləşməyi bacardı. Uşaqlardan böyükdək hər

kəs intizarla qəhrəman Azərbaycan Ordusunun uzun illər düşmən işğalında qalan torpaqlarımızı azad etməsi xəbərini gözləyirdi. O günlərdə dünyanın bütün ölkələrində yaşayan soydaşlarımız fəallıq, birlik nümayiş etdirir, Azərbaycan haqqətlerini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün əl-əl, dövlətimiz qalib dövlət kimi yaşayacaq.

Qeyd edək ki, Dünya Azərbaycanlılarının I qurultayı 2001-ci il noyabrın 9-10-da, II qurultayı 2006-cı il martın 16-da, III qurultayı 2011-ci il iyulun 5-6-da, IV qurultayı 2016-cı il iyunun 3-4-də keçirilib. Növbəti - V qurultayın Şuşada təşkil olunması birliyimizi, nisgilo, həsrətə bərdəşlik son qaymağımızı qürurunun və sevincinin təcəssümünə çevirdi.

Artıq Zəfər günü zəfər illinə qovuşub. Hər bir azərbaycanlı qürurla bu illərin sevincini duyur, erməni vandallarının xarabalığa çevirdikləri yaşayış məskənlərimizin abad edildiyinin şahidlərini görür. Bütün dünyada qələbələrimizi görüb şad olan dostlarımız olduğu kimi, düşmənlərimiz də var. Düşmənin arzularını gözlərində qoymağın, onları uğurlarımızla, iqtisadi, mədəni sahələrdə inkişafımızla məğlub etməyin ən gözəl yolu isə vətənimizi sevmək, onun yolunda hər zaman birlik, bərabərlik və həmrəylik nümayiş etdirməyimizdir.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Ali təhsilə dövlətin yüksək diqqət və qayğısı cari tədris ilinin payız semestrində Mingəçevir Dövlət Universitetinin (MDU) fəaliyyətində də bir sıra mühüm nəticələrin əldə edilməsində öz töhfələrini tapmışdır. Ötən ilin avqust ayında Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarına əsasən, MDU-nun Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyində publik hüquqi şəxs statusu əldə etməsi və yeni Nizamnamənin təsdiq edilməsi universitetdə idarəetmənin səmərəliliyinin artırılmasına və mövcud imkanların daha da genişləndirilməsinə mühüm zəmin yaratmışdır.



Yeni dövrün universitetinə çevrilmək əsas hədəfimizdir

"Azərbaycan - 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"ə əsaslanaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası" müasir dövrün tələblərinə və çağırışlarına cavab verən ali təhsilin təmin edilməsi yolunda universitetlər qarşısında yeni vəzifələr qoymuşdur.

Bununla əlaqədar olaraq, orta və uzunmüddətli dövrdə MDU-da idarəetmə fəaliyyəti paytaxtın qabaqcıl universitetləri səviyyəsində keyfiyyətli ali təhsil xidmətləri göstərən, ölkəmizin və bölgənin hərtərəfli inkişafına davamlı töhfə verən, regional ekosistemin drayverinə çevrilən yeni dövrün universitetinin qurulmasına hədəflənmişdir. Bu baxımdan tələbələrə hərtərəfli inkişafı, onların layiqli vətəndaş, müasir dünyagörüşlü şəxsiyyət və rəqabətqabiliyyətli yüksəkixtisaslı kadr kimi yetişmələri, elm və innovasiya fəaliyyətlərinin inkişafı üçün bütün zəruri imkanları təqdim edən əlverişli ali təhsil mühitinin təmin edilməsi universitet idarəçiliyində prioritet əhəmiyyət kəsb etmişdir.

Qarşıda duran hədəflər tədrisin və elmi fəaliyyətin keyfiyyətinin davamlı surətdə yüksəldilməsi, yeni ixtisasların yaradılması, tərəfdaş xarici və yerli universitetlərlə əməkdaşlığın inkişafı, akademik və inzibati heyət üzvlərinin bilik və bacarıqlarının artırılması, təşkilati strukturun müasir dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılması, rəqəmsallaşma, infrastrukturun yenilənməsi, sosial fəaliyyətlərin genişləndirilməsi və cəmiyyətə fəal inteqrasiya vəzifələrini aktuallaşdırmaqdır. Qeyd olunan istiqamətlər MDU-nun kollegial idarəetmə orqanı olan Elmi Şurasının iclaslarında gündəliklərdə də öz əksini tapmışdır. Cari payız semestrində 5 dəfə keçirilən MDU Elmi Şurasının iclaslarında universitetin təhsil, elm, idarəetmə, maliyyə, beynəlxalq əməkdaşlıq, sosial və digər fəaliyyətləri ilə bağlı müzakirələr aparılmış, onların strateji hədəflərə uyğun təkmilləşdirilməsi məqsədilə müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir.

Eyni zamanda son dövrdə universitetin müasirləşməsi istiqamətində həyata keçirilən fəaliyyətləri və qarşıya qoyulan strateji hədəflərin ümumi ideoloji konsepsiyasına uyğun olaraq MDU brendinq edilmişdir. Rebrandinq çərçivəsində MDU-nun yeni korporativ stili, yeni loqosu və yeni rəsmi saytı hazırlanmış, universitetin sloqanı, missiyası və gələcəyə baxış müəyyənləşdirilmişdir. Ölkənin dayanıqlı inkişafına töhfə verən yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanması, noticiyönlü elmi tədqiqatların aparılması və cəmiyyətə faydalı sosial xidmətlərin göstərilməsi missiyasını özünə götürən MDU gələcəyə baxışda təhsil, tədqiqat və innovasiya sahəsində qabaqcıl mövqeyi ilə fərgənən yeni dövrün universitetinə çevrilməyi hədəflənmişdir. "Müasir təhsil, doğru seçim, uğurlu karyera" sloqanı seçməklə, MDU öz missiyasını layiqincə yerinə yetirəcəyinə əminliyini, davamlı modernləşməyə sadıqlığını, tələbə və məzunların hərtərəfli inkişafına dəstəyini ifadə etmişdir.

Hazırda universitetdə iqtisadiyyat, mühəndislik və pedaqoji profilləri

ohatə edən 31 ixtisas (bakalavriat) və 15 ixtisaslaşma (magistratura) üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilir. Üç fakültənin və on kafedranın mövcud olduğu universitetdə ümumilikdə 3500-ə qədər tələbə və magistrant təhsil alır. 320-dən çox əməkdaşı olan MDU-da 210 professor-müəllim heyəti çalışır ki, onlardan 4 nəfər elmlər doktoru, 62 nəfər isə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi, 3 nəfər professor və 39 nəfər isə dosent elmi adı var. Bundan əlavə, cari tədris ilindən etibarən MDU-da Türkiyənin Qazi Universitetindən dosent və ABŞ Dövlət Departamentinin Fulbright-ETA Programı çərçivəsində amerikalı mütəxəssis fəaliyyət göstərir.

Tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi məqsədilə dərslərdə müasir təhsil texnologiyalarının tətbiq edilməsi və akademik heyətin bacarıqlarının artırılması əsas prioritetlər sırasına istiqamətdə davamlı addımlar atılmışdır. Hesabat dövründə universitetdə Energetika laboratoriyası tələbə və müəllimlərin istifadəsinə verilmişdir. Mühəndislik sahəsində bir çox fənnin tədrisinin həyata keçirildiyi sözdəndən laboratoriyaya hazırda tələbələr praktikki bacarıqlarının inkişafında əhəmiyyətli rol oynayır.

Tələbələr universitet idarəçiliyində fəal iştirakının təmin edilməsi hesabət dövründə diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. MDU-nun Elmi Şurası və fakültə elmi şuralarında, eləcə də imtahan sessiyasının obyektiv, şəffaf, ədalətli və mütəşəkkil keçirilməsi məqsədilə yaradılmış İmtahan Qərar-gahı və Apellyasiya komissiyalarının tərkibində tələbələr fəal təmsil olunmuşlar. Bununla yanaşı, tələbə və valideynlərin istəklərini dinləmək, onların maraqlarından saalları operativ cavablandırmaq məqsədilə cari payız semestrinin imtahan sessiyası ərzində universitet rektorunun iştirakı ilə "Açıq qapı" günləri keçirilmişdir. MDU-da "İmtahanlara dəstək qrupu" və "Qaynar xətt" in fəaliyyəti imtahan sessiyasında operativliyin təmin edilməsinə və yaranan biləcək neqativ halların dərhal aradan qaldırılmasına xidmət edir. Eləcə də ali təhsil müəssisələrinə qəbul zamanı ixtisas seçimində abituriyentlərdən ödənişsiz məlumatlandırıcı və məsləhət xidmətləri göstərmək məqsədilə MDU-da "Abituriyentlərə dəstək qrupu" yaradılmış, yeni qəbul olunmuş tələbə və magistrantların universitetdə tanışlıq prosesinə dəstək məqsədilə "Oriyentasiya Günü" keçirilmiş və onların universitet həyatına daha motivasiyəli inteqrasiyası üçün rektorlar görüşləri təşkil edilmişdir.

Son dövrdə MDU-nun imicinin yüksəldilməsi və modernləşməsi istiqamətində görülən işlər öz əksini cari tədris ilinin universitetin bakalavriat və magistratura səviyyələri üzrə tələbə qəbulunda, eyni zamanda yüksək balla qəbul olunanların sayında artımın müşahidə edilməsində də tapmışdır. Belə ki, ötən tədris il ilə müqayisədə 2022-2023-cü tədris il üçün MDU-ya tələbə qəbulu 30 faiz, 500-dən yuxarı balla qəbul olunanların sayı isə 27 faiz artmışdır. Bundan əlavə, kadr potensialının, tədris-metodiki və infrastruktur təminatının məqsədyönlü və kompleks şəkildə gücləndirilməsi istiqamətində görülən işlər universitetdə əmək bazarının mövcud tələblərinə uyğun yeni ixtisas-

ların açılmasına imkan yaratmışdır. Belə ki, cari tədris ilindən etibarən MDU-da bakalavriat səviyyəsində 5 yeni ixtisas - "Kompüter mühəndisliyi", "Informasiya təhlükəsizliyi", "Elektrik və elektronika mühəndisliyi", "Fizika müəllimliyi", "Kimya müəllimliyi" və "Turizm bələdçiliyi", magistratura səviyyəsində isə 1 yeni ixtisaslaşma - "Tarix fənninin tədrisi metodikası və metodologiyası" üzrə kadr hazırlığına başlanılmışdır.

Elmi nəşrlərdə dərc edilən əsərlərə görə əməkdaşların mükafatlandırılması universitetdə elmi fəaliyyətin genişlənməsi, nüfuzlu yerli və beynəlxalq elmi jurnallarda dərc edilən məqalələrin sayının artması ilə nəticələnmişdir. 2022-ci il ərzində MDU əməkdaşlarının 92-si Azərbaycanca, 58-i xaricdə olmaqla, ümumilikdə 150 məqaləsi dərc olunmuşdur. O cümlədən 5 məqalə Web of Science bazasında, 3 məqalə isə Scopus bazasında indeksləndirilmişdir.

Bu dövrdə universitet idarəçiliyində çəvik, şəffaf və rəqəmsal mexanizmlərin geniş tətbiqinə xüsusi diqqət göstərilmiş və vahid elektron idarəetmə platforması olan "Elektron Universitet" modelinin MDU-da tətbiq edilməsi məqsədilə hazırlıq işlərinə başlanılmışdır. Dünya və milli ali təhsil məkanında baş verən dəyişikliklər, universitetin strateji hədəflərini qabaqcıl yerli və beynəlxalq təcrübə, müasir və daha səmərəli idarəetmənin təmin edilməsi zəruriliyi nəzərə alınaraq universitetin strukturunun təkmilləşdirilməsi məqsədilə MDU-da Rəqəmsal inkişaf və layihələndirilmə üzrə Keyfiyyət Təminatı üzrə Komissiya yaradılmışdır. Bunlarla yanaşı, Mingəçevir şəhərinin tanınmış və nüfuzlu ziyalıların təmsil olunduğu MDU-nun İctimai Nəzarət Şurasının üzvləri müvafiq tədbirlərə qoşulmaqla universitetin idarəçiliyinə fəal cəlb olunmuşlar.

MDU-da qarşılıqlı faydalı və strateji əhəmiyyətli əməkdaşlığın inkişafı istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır. Müvafiq dövlət qurumları, xarici nümayəndəliklər, ictimai birliklər, sənaye müəssisələri, yerli və xarici universitetlər, regional ümumtəhsil müəssisələri ilə işbirliyi, eləcə də beynəlxalq universitet birlikləri və beynəlxalq proqramlar çərçivəsində əməkdaşlıq MDU-nun missiyasını davamlı və daha keyfiyyətli şəkildə həyata keçirməsinin təmin edilməsinə hədəflənmişdir. Hesabat dövründə Erasmus+ proqramı çərçivəsində MDU-nun koordinatorluğu ilə hazırlanmış layihənin maliyyələşdirilməsi üçün qəbul edilmiş və 3 yeni layihə üzrə tərəfdaşlığa başlanılması, Beynəlxalq Universitetlər Assosiasiyasına və onun İdarə Heyətinə üzvlük, eləcə də Dünya Rektorlar Forumunda təmsilçilik regionu təmsil edən ali təhsil müəssisəsinin beynəlxalq əməkdaşlığında önəmli hadisələr kimi dəyərləndirilə bilər.

Beləliklə, qeyd edilən istiqamətlər üzrə işbirliyinin inkişaf etdirilməsi universitetdə mövcud potensialın gücləndirilməsi, idarəetmə, tədris və tədqiqat fəaliyyətlərinin müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirilməsi işinə töhfə verərək modernləşmə yolunda MDU-nun strateji hədəflərə doğru irəliləməsinə mühüm zəmin yaradır.

Şahin BAYRAMOV,
Mingəçevir Dövlət
Universitetinin rektoru

Zərifə Əliyeva - 100

Nurlu şəxsiyyət



Dünya oftalmologiya elminə böyük töhfələr vermiş akademik Zərifə xanım Əliyevanın zəngin elmi irsi, tibbin müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin parlaq sahifələrini təşkil edir. Görkəmli alimin keçdiyi şərəfli ömür yolu hər bir Azərbaycan vətəndaşı, hər bir alim və həkim üçün həyat və mənaəviyyət dərsi, kamillik və müdriklik məktəbidir. Bu il aprelin 28-də akademik Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 100-cü ildönümüdür. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu əlamətdar tarixlə bağlı ötən il noyabrın 3-də "Akademik Zərifə Əliyevanın 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda akademik zəngin mənaəvi irsinə layiqli qiymət verilib. Alimin oftalmologiyanın aktual məsələlərinə dair uzunmüddətli araşdırmalarının uğurlu nəticəsi olan sanballı əsərlərinə, elmi təşəbbüslərinə, pedaqoji fəaliyyətinə, respublikamızda yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanmasındakı xidmətlərinə xüsusi diqqət yönəlib.

Zərifə Əliyevanın fəaliyyəti geniş və zəngindir. Xeyirxahlığına, yüksək intellektinə, diqqət və qayğına görə hamının hörmət və məhəbbətini qazanmış yeni insan ilk növbədə əsl ziyalı, işıqlı, nurlu şəxsiyyət idi. Sözüün həqiqi mənasında bu böyük ziyalın insanlara bəxş etdiyi bir mənaəvi paklıqından, intellektinin kamilliyindən, şəxsiyyət ucalığından və bütövlüyündən qidalanmışdır.

100 illik ömür tarixi

Aradan ötən bu 100 il mənalı həyat yolu, peşə fəaliyyəti və elmi yaradıcılığı ilə mənaəviyyət, kamillik, müdriklik ömrünə çevrilmiş nurlu bir şəxsiyyətin ömür tarixidir. Belə şəxsiyyətlərimizin xatirəsini yaşatmaq, onların ömür salnaməsini yeni nəsillərə tanımaq çox əhəmiyyətlidir. Çünki belə insanlar nəsillərə örnəkdir. Onların da bu insanlardan öyrənməyi çox dəyərlər var. Hər bir insanın dünyaya gəldiyi zaman məkan, böyüdüüyü ailə mühiti onun gələcəyində mühüm rol oynayır. Zərifə xanım Əliyeva da bu baxımdan istisna deyil.

Böyük alim 1923-cü il aprelin 28-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunun Şahtaxtı kəndində, zamanın görkəmli ictimai-siyasi, dövlət xadimlərindən olan Əziz Əliyevin ailəsində dünyaya göz açmışdır. Bu ailədəki səmimiyyət, dəyərlərə yüksək ehtiram belə bir mühitdə böyüyən övladlar üçün böyük bir məktəb idi. Onlar vətəndaşlıq ruhunun daşıyıcısı olan atalarının, Azərbaycan qadını adının bütün gözəl cəhətlərini şəxsiyyətində cəmləşdirmiş anaları Leyla xanımın tərbiyəsinə alırdılar.

Əziz Əliyevin evi həm də mənaəviyyət məbədi idi. Onun dostluq etdiyi böyük şəxsiyyətlər, zamanının görkəmli elm, mədəniyyət, incəsənət xadimləri tez-tez bu evə qonaq olar, dövrün mədəni inkişaf proseslərini müəyyən edən müzakirələr aparar, ali ziyalılıq dəyərlərini paylaşar, bu sağlam düşüncə mühitindən Əziz Əliyevin ailə ocağında böyüyən uşaqların da hafizələrinə işıq düşürdü.

Göz həkimi

Zərifə xanım orta məktəbin sonuncu siniflərində oxuyarkən artıq həkimliyi seçmişdi. İkinci Dünya müharibəsinin ən qaynar vaxtları idi. Bakıdakı bir çox binanı hospitala çevirmişdilər. Bu hospitalarda cəhbə bölgəsindən götürülmüş yaralıları müalicə olunurdu. Zərifə Əliyeva dər-

dən sonra digər məktəb yoldaşları ilə evlərinin yaxınlığındakı hospitala gedər, tibbi heyətə kömək göstərməyə çalışır, yaralı hərbcilərin adından ailələrinə məktublar yazırdı.

O dövrdən düşüncələrində həkimlik haqqında aydın münasibət formalaşmış, insanların həyatını xilas edən bu sonot gənc qız üçün dünyanı ən müqəddəs peşəsinə çevirmişdi. Zərifə xanım 1942-ci ildə orta məktəbi müvəffəqiyyətlə tamamlayıb Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun Müalicə-profilaktika fakültəsinin tələbəsi oldu. Fitri istedadı, dərin zəkası, geniş dünyagörüşü, yüksək mədəni səviyyəsi ilə əlaqəli təhsilin ilk illərindən institutun nümunəvi tələbələrindən biri kimi tanındı. Onun maraqlı dairesi təbətə elminin həddlərini aşdı. Tibb elmi qədər ədəbiyyata, fəlsəfəyə, musiqiyə və başqa sahələrə də sevgisi böyük idi. Bu maraqlı Əziz Əliyevin ailə mühitindən gəlirdi.

İnstitutda ixtisas seçimi zamanı Zərifə Əliyeva göz həkimliyini seçdi. Bu da o dövrdə traxoma xəstəliyinin bütün dünyada və Azərbaycanda tüğyan etməsindən irəli gəlirdi. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının ötən əsrin 40-cı illərinin sonlarına dair hesabatına görə, həmin dövrdə bütün dünyada 400 milyona qədər insan traxoma xəstəliyinə tutulmuşdu və effektiv müalicə üsulları olmadığından onlardan 80 milyon dünya işığına həsrət qalmışdı. Azərbaycanın çoxlu sayda göl və bataqlıqlar olan bölgələrində, o cümlədən aran zonalarında bu xəstəlik daha geniş yayılmışdı. Tibb elmi bu xəstəliklə mübarizə üçün bütün gücünü səfərbərliyə alır, traxomaya qarşı effektiv vasitələrin tapılması məqsədilə tədqiqatlar genişləndirdi. Zərifə Əliyeva da insanlara maksimum faydalı olmağa çalışırdı. Ona görə də özünü oftalmologiya sahəsində sınağa qərar vermişdi.

Onun elmi araşdırmalarının mövzusu həyat özü diktdə edirdi

Zərifə xanım 1947-ci ildə Azərbaycan Tibb Universitetini müvəffəqiyyətlə başa vurandan sonra müvafiq ixtisas üzrə bilik və bacarıqlarını təkmilləşdirmək üçün həmin illərdə bu istiqamətdə elmi araşdırmaların mərkəzləşdiyi Moskvaya yollandı. Moskvadakı Mərkəzi Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda oftalmologiya üzrə ixtisaslaşdırma kursu keçdi. Burada ikiillik kurs onun həkimlik və alimlik tələyində çox böyük rol oynadı. 1949-cu ildə ixtisasartırma kursunu uğurla başa vurub, peşəkar imkanlarını təkmilləşdirib Azərbaycana qayıtdı. 1949-cu ildən Azərbaycan Elmi Tədqiqat Göz Xəstəlikləri İnstitutunda elmi işçi kimi fəaliyyətə başladı. 1950-ci ildə aspirantura-yaxınlıqda praktik həkim fəaliyyəti ilə yanaşı, elmi xatirələrə də başladı. O, müxtəlif

göz xəstəliklərinin müalicə və profilaktika tədbirlərinin işlənilməsi üçün hazırlanması ilə məşğul olur, traxoma xəstəliyinin müalicəsinə isə xüsusi diqqət ayırırdı.

Gənc alim həkim həmkarları ilə birgə traxomanın geniş yayıldığı bölgələrə gedir, xəstələrin müalicəsi ilə məşğul olur, bu xəstəlikdən qorunmaq üçün əhali arasında maarifləndirmə işləri aparırdı. Tədqiqatçı traxoma ilə effektiv mübarizə üçün kompleks tədbirlər planı da hazırlamışdı. Bu plan xəstəliyin diaqnostikası, müalicəsi və profilaktika üsullarının tətbiqini əhatə edirdi. Gənc alim elmi tədqiqatlarını davam etdirir, traxoma bəlasını aradan qaldırmaq üçün təsirli həllər axtarırdı. Zərifə Əliyeva traxomanın müalicəsində o illərin ən güclü antibiotiklərindən sayılan "Sintomisin"dən istifadə etməklə mühüm bir yeniliyə imza atır, bununla minlərlə insanın gözü üçün nuru qoruyurdu. O, əldə etdiyi elmi nəticələri 1959-cu ildə "Traxomanın digər terapiya üsulları ilə birlikdə sintomisinlə müalicəsi" mövzusunda namizədlik dissertasiyasında ümumiləşdirib uğurla müdafiə edir. Bu elmi nailiyyətinə görə tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə layiq görülür. Beləliklə, Zərifə xanımın təklif etdiyi müalicə metodunun bütün ölkə ərazisində geniş tətbiqinə başlanılır. Tibb elminin ondan sonrakı illərdə bu xəstəliyi, demək olar ki, tam məğlub edə bilməsində Zərifə Əliyevanın böyük xidmətləri var.

İnsanlara işıq verən böyük alim

1960-1967-ci illərdə Zərifə Əliyeva Elmi-Tədqiqat Oftalmologiya İnstitutunda böyük elmi işçi vəzifəsində çalışır, cərrahiyyə əməliyyatları aparır, xəstələrin müalicə və müayinəsi ilə məşğul olurdu. Eyni zamanda elmi fəaliyyətini də davam etdirir, göz xəstəlikləri arasında xüsusi yer tutan glaukoma xəstəliyinə qarşı effektiv həllər üzərində çalışır, tapıntılarını elmi nəşrlərdə dərc etdirirdi. Zərifə xanımın əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri də müxtəlif tibb müəssisələrindən təkmilləşdirmə kurslarına cəlb olunmuş dinləyici həkimlərlə pedaqoji işin aparılması idi. O, kursların fəaliyyətində yaxından iştirak edirdi, öz bilik və bacarıqlarını gənc həmkarlarına ötürürdü.

Zərifə xanımın 1967-ci ildən sonrakı fəaliyyəti daha çox Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun göz xəstəlikləri kafedrası ilə bağlıdır. Həmin il o, bu kafedranın dosenti oldu. Sonrakı dövrlərdə isə professor kafedra müdiri vəzifəsində çalışdı. 1968-ci ildən görmə orqanının patologiyası məsələləri ilə məşğul olmağa başladı. Bu mövzu o dövrdə çox az tədqiq olunmuşdu. Ümumiyyətlə, Zərifə xanımın elmi araşdırmalarına diqqət yönəldikdə onun az araşdırılmış sahələrə daha çox maraqlı göstərdiyini, bu sahələrdə Zərifə Əliyevanın elmi ardıcılıqlarına yol açdığını görürük. Onun məşğul olduğu elmi problemləri yerində tədqiq etməsi, yalnız nəzəri məlumatlarla kifayətlənmədən bilavasitə yerlərdən özünün faktları toplaması, təcrübələr aparması, real fakt materialları üzərində çalışması bu görkəmli alimin fəaliyyətinin diqqətəçəkən məqamlarından idi. Bu da Zərifə xanımın alim kimi fədakarlığından, elmi tədqiqatlarına məsuliyyətlə yanaşmasından, insanlara real fayda vermək istəyindən irəli gəlirdi.

O, elmi tədqiqat prosesində ölkənin əsas sənaye şöhrətləri Bakı və Sumqayıtın bir sıra müəssisələrinə gedir, burada çalışan eməkdaşlarının gözlərini müalicə edir, laboratoriya şəraitində elmi təcrübələr aparırdı. Zərifə xanım genişmiqyaslı klinik və təcrübə tədqiqatları nəticəsində zərərli maddələrin görmə orqanına təsirinin əsas qanunauyğunluğunu aşkara çıxarmış, beləliklə, gələcəkdə on minlərlə insanın peşəsi ilə bağlı göz xəstəliklərinə tutulması riskinin qarşısını ala bilən həllər təqdim etmişdi. "Azərbaycanın bir sıra kimya müəssisələri işçilərinin görmə orqanının vəziyyəti" adlı doktorluq dissertasiyasını o, 1976-cı ildə H.Helmqolts adına Moskvaya Elmi-Tədqiqat Göz Xəstəlikləri İnstitutunda uğurla müdafiə edərək tibb elmləri doktoru elmi dərəcəsi almışdır. Bu doktorluq dissertasiyası öz dövrünə görə və sonrakı zamanlarda da həmin mövzuda fundamental tədqiqat işlərindəndir.

"Yüksək etimad"

Zərifə xanım bacarıqlı elm təşkilatçısı kimi də nümunə yaradırdı. 1977-ci ildə Bakıda Ümumittifaq Oftalmoloqlar Cəmiyyəti İdarə

Heyətinin plenumu məhz Zərifə xanım Əliyevanın təklifi və təşkilatçılığı ilə keçirilmişdi. Plenum uğurla baş tutmuş, Azərbaycanın evsahibliyi etdiyi tədbir ümumən ittifaq misqyasında müsbət mənada böyük əks-səda yaratmışdı. 1979-cu ildə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Fiziologiya İnstitutunda milli oftalmologiya məktəbimizin ilk tədqiqat mərkəzi kimi göz xəstəlikləri ilə bağlı xüsusi laboratoriyasının yaradılması, Bakı Məişət Kondisionerləri Zavodunda bu laboratoriyanın tədqiqat bazasının formalaşdırılması da Zərifə xanımın həmin plenumda irəli sürdüyü təklif əsasında mümkün olmuşdu. Bu laboratoriyada həm elmi tədqiqat işləri aparılır, həm də göz xəstəliklərinin müalicəsi ilə məşğul olurdular. Akademikin kəşf etdiyi görmə aparatı da göz xəstəliklərinin kompleks diaqnostikası və erkən cərrahi müalicə üsullarının tətbiqinə geniş imkan yaradırdı. Onun "Terapevtik oftalmologiya", "İridodiaznostikanın əsasları" kimi nadir elmi əsərləri, müəllifi olduğu 12 monoqrafiyası, hazırladığı dərslik və dərs vəsaitləri, 150-yə yaxın elmi işi, 1 ixtira və 12 səmərələşdirici təklifi dünya tibb elminə sanballı töhfələrdi.

Zərifə xanım Əliyeva elmi xidmətlərinə və pedaqoji kadrların hazırlanmasındakı fəaliyyətinə görə 1980-ci ildə Əməkdar elm xadimi fəxri adını almış, 1981-ci ildə alimin "Şin istehsalında gözün peşə patologiyası" monoqrafiyası oftalmologiya sahəsində ən yüksək mükafata - SSRİ Tibb Elmləri Akademiyası tərəfindən akademik M.L.Averbaş adına mükafata layiq görülmüşdü. 1983-cü ildə görkəmli alim tibb elmindəki böyük xidmətlərinə, çoxillik elmi-tədqiqat işlərinə görə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilmişdir.

Könül verdiyi həkimlik peşəsinə hər zaman müqəddəs dəyər kimi yanaşan Zərifə xanımın fəaliyyətinin mühüm bir istiqaməti də məhz həkimlik etikasına bağlı idi. Alimin qələmə aldığı "Yüksək etimad" kitabı bütün dövrlərdə əsl həkim kimi yetişməklə istəyən, insanların inamını qazanmağa can atan, sənətini, "Hipokrat andı"na uca tutan hər bir həkimin oxuması və oxuyub öməl etməli olduğu kitabdır.

Sülh uğrunda

Akademik Zərifə Əliyeva Ümumittifaq Oftalmoloqlar Cəmiyyəti Rəyasət Heyətinin, Azərbaycan Oftalmologiya Cəmiyyəti İdarə Heyətinin, Moskvada nəşr olunan "Vestnik oftalmoloq" jurnalının redaksiya heyətinin, Sovet Sülhü Müdafiə Komitəsinin üzvü idi. Zərifə xanım sülhün insanın missiyası sayır və deyirdi: "Elo şeylər var ki, biz onları tarixin soyuq məhkəməsinə saxlaya bilmərik, onlar haqqında indi danışmalı və qiymət verməliyik. Sülh uğrunda mübarizə bizim missiyamız, borcumuzdur. Bu həm də bütün elm və mədəniyyət xadimlərinin və ilk növbədə ziyalıların işidir. Çünki Yer üzündə sülhü qorumaq insanlığın firavan həyatını, tələbatını təmin etmək və onların xoşbəxt olmaq hüququnu qorumaq deməkdir. Eyni zamanda təfəkkürü və xeyirxahlığa xidmət etməkdən böyük xoşbəxtlik yoxdur".

Zərifə xanım Əliyeva bütün bu elmi-ictimai fəaliyyətləri ilə yanaşı, həm də vəfət ömürünün yoldaşı, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin ən yaxın silahdaşı, Vətən üçün layiqli övladlar böyütmüş layəqətli Ana idi. Bu gün müstəqil dövlətimizi tarixinin ən qüdrətli mərhələsinə yüksəltmiş Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Vətənə sevgisi həm də Zərifə xanımın gəlir.

"...Zərifə xanım yüksək davranış meyarlarına malik idi. İnsanlara münasibətdə səmimiyyət, xeyirxahlıq, eyni zamanda yüksək mədəniyyət, alicənablıq - bütün bu gözəl amillər onda birləşmişdi. Zərifə xanım əsl ziyalı idi, Azərbaycan xanımına xas olan bütün müsbət keyfiyyətləri özündə birləşdirmişdi, onları təcəssüm etdirirdi.

"...Mən çox xoşbəxtəm ki, Zərifə xanım kimi anam olmuşdur" - bu, dövlət rəhbərimizin onu böyüdüüb boya-başa çatdırmış Ana haqqında fikirləridir. Bu il ömür tarixinin 100-cü zirvəsinə ucalan Zərifə xanım Əliyevanın arzularını, amalları Azərbaycan Prezidentinin Vətən üçün gördüyü işlərdə yaşayır, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın yerinə yetirdiyi nəcib missiyada davam edir. Azərbaycan adına bəşəriyyətə verilən hər töhfə bizə Zərifə xanımın gülümsər çöhrəsini xatırladır.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*

Ötən il Dövlət Turizm Agentliyinin tabeliyindəki qoruqları ziyarət edənlərin sayı artıb

Dövlət Turizm Agentliyinin (DTA) tabeliyində olan qoruqları ziyarət edənlərin sayında son illərdə artım müşahidə edilir. Göstəricilərə əsasən, 2022-ci il ərzində DTA-nın tabeliyindəki qoruqlara pandemiyadan əvvəlki dövrdən daha artıq sayda bilet satışı olub. Bu barədə AZƏRTAC-a Dövlət Turizm Agentliyindən bildirilib.



"Hazırda Dövlət Turizm Agentliyinin tabeliyindəki 8 qoruqdan "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğu, "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu, "Kış" Tarix-Memarlıq Qoruğuna giriş ödənilmişdir. Şəki "Yuxarı Baş" Milli Tarix-Memarlıq Qoruğunun tərkibindəki Xan sarayı və bir neçə muzeyə, həmçinin "Basqal" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğunun tərkibindəki Hamam muzeyi və "Diri Baba" türbəsinə biletlə daxil olmaq mümkündür. Adları qeyd olunan qoruq və muzeylərə 2022-ci ildə ümumilikdə 341 253 bilet satılıb. Ziyarətçilərin 162 798 nəfəri xarici, 178 455 nəfəri yerli vətəndaş olub. Bu ziyarətçilərin 44 577 nəfəri qoruq və muzeylərə ödənişsiz daxil olub (Ödənişsiz giriş haqqı olan ziyarətçilər qrupuna məktəblilər, əlil və müharibə veteranları, qazilər, 12 yaşınadək xarici turistlər daxildir). Ümumilikdə 2022-ci il ərzində turistlərə göstərilən xidmətlər üzrə bilet satışından 1 693 164 manat vəsait əldə edilib ki, bu məbləğin də 258 279 manat təşkil edən hissəsi ƏDV kimi dövlət büdcəsinə ödənilib", - deyər məlumatda qeyd olunur.

2018-ci ildə Dövlət Turizm Agentliyi yaradıldıqdan sonrakı illərdə qurumun tabeliyinə verilən qoruqlara gələn turistlərin sayında artım müşahidə olunub. Belə ki, 2018-ci ildə "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğunun 25 min ziyarətçisi olubsa, 2019-cu ildə bu rəqəm üç dəfədən çox artaraq 88 minə çatıb. Ötən ilin statistikasına görə, Yanardağda 110 mindən çox turist ziyarət edib. "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun 2018-ci ildə 77 mindən çox, 2019-cu ildə 147 minə yaxın, 2022-ci ildə isə 100 minə yaxın ziyarətçisi olub. Yanardağ və Atəşgah gələn turistlərin əksəriyyətinin hər iki qoruğa girişə imkan verən kombinə bilet aldıklarını nəzərə alsaq, ümumilikdə 2022-ci ildə Yanardağ və Atəşgah gələn turistlər bilet üçün 1 milyon 271 min 298 manat ödəyiblər.

Şəkidəki "Yuxarı Baş" Milli Tarix-Memarlıq qoruğunun biletlə keçid olan obyektlərində 2018-ci ildə 42 min ziyarətçi olsa da, 2019-cu ildə bu rəqəm iki dəfədən də çox artaraq 107 minə çatıb. Ötən il ərzində isə Şəkinin tarixi mərkəzini 141 mindən çox turist ziyarət edib.

2019-cu ildə sözügedən qoruqların ümumilikdə 280 618 ziyarətçisi olub, bilet satışından isə 1 milyon 410 min manat vəsait əldə olunub. 2020-ci ildə pandemiya səbəbindən qoruq və muzeylərdə uzun müddət bağlı olması səbəbindən ziyarətçi sayı azalaraq 57 min nəfər olub və həmin il bilet satışından əldə olunan gəlir cəmi 310 min manat təşkil edib. 2021-ci ildə turizmin bərpaası ilə DTA tabeliyindəki qoruqların 157 minə yaxın ziyarətçisi olub və bilet satışından 400 min manata yaxın vəsait daxil olub.

Qeyd edək ki, DTA-nın tabeliyindəki qoruq və muzeylərə giriş qiymətləri yerli vətəndaşlar üçün 2 manat, tələbələr üçün 1 manat təşkil edir. Xarici vətəndaşlar üçün qiymət 4-9 manat arasında dəyişir. Yanardağ və Atəşgah qoruğuna birgə kombinə biletləri 11 manat, "Yuxarı Baş" qoruğunda yerləşən muzeylərin və abidələrin hamısına giriş birgə 5 manat (xaricilər üçün 10 manat) təşkil edir. Yanardağ və Basqal qoruqlarında 10 nəfər və daha çox turistdən ibarət qruplara 10 faiz endirim tətbiq edilir.

Xatırladaq ki, hazırda Dövlət Turizm Agentliyinin tabeliyindəki qoruqlara "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğu, "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu, "Xinalıq" Dövlət Tarix-Memarlıq və Etnoqrafiya Qoruğu, "Lahıc" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu, "Yuxarı Baş" Milli Tarix-Memarlıq Qoruğu, "Kış" Tarix-Memarlıq Qoruğu, "Beşbarmaq dağı" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğu, "Basqal" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu və bu qoruğun tərkibindəki "Diri Baba" türbəsi daxildir.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

AİB ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanları müzakirə olunub

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankının (AİB) investisiya əməliyyatları üzrə vitse-prezidenti Konstantin Limitovski ilə görüşüb.

bycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" çərçivəsində davamlı iqtisadi yüksəlişə, həmçinin azad edilmiş ərazilərimizdə aparılan reintegrasiya işlərində "yaşıl" və "ağıllı" konsepsiyaların tətbiqinə xüsusi önəm verildiyini

AİB-nin investisiya əməliyyatları üzrə vitse-prezidenti Konstantin Limitovski təmsil etdiyi qurumun Asiya regionunda iqtisadi artımın stimullaşdırılması və infrastrukturun inkişafı istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirləri

İxracda qeyri-neft məhsullarının çəkisi yüksəlir

Hər bir dövlətin ixrac potensialının yüksək olması müsbət iqtisadi göstəricilərin təzahürüdür. Xarici ticarət dinamikasının yüksək templə artması həm də ölkənin maliyyə və iqtisadi dayaqlarının möhkəm olmasını təmin edən faktorlardandır. Azərbaycanın xarici ticarətdə ili müsbət saldo ilə başa vurməsi də ölkəmizin iqtisadi sahədəki dinamikasının müsbət tendensiyası kimi başa düşülməlidir.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 10-da yerli televiziya kanallarına verdiyi müsahibəsində ölkəmizin iqtisadi sahədə qazandığı uğurlar sırasında xarici ticarətdə əldə olunan nailiyyətin əhəmiyyətini də vurğulayaraq demişdir: "...Əlbəttə ki, həm də xarici ticarət artıb, 50 milyard dolları ötüb. Xarici ticarətin müsbət saldosu 25 milyard dollar təşkil edir".

Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumata görə, ötən ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəmizin hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 184 dövlətinə dəyişən xarici ticarət əməliyyatları həyata keçirmişdir. 121 ölkəyə məhsul ixrac edilmiş, 172 ölkədən isə idxal olunmuşdur. Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmı, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilməsi dəyişikliyi nəzərə alınmaqla xarici ticarət dövriyyəsi 51 milyard 229,2 milyon, o cümlədən ixracın dəyəri 38 milyard 347,7 milyon, idxalın dəyəri

12 milyard 881,5 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 25 milyard 466,2 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır. Həmin dövrdə keçən ilin eyni ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 62,7, real ifadədə 7,9, o cümlədən ixrac 11,2, idxal isə 1,2 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olan məlumata əsasən, xarici ticarət dövriyyəsinin 91,3 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, Hindistan, İsrail, Yunanıstan, Almaniya, Birləşmiş Krallıq, Xorvatiya, İspaniya, Çexiya, Portuqaliya, Gürcüstan, İndoneziya, Ukrayna, Qazaxıstan, ABŞ, Vyetnam, İsveçrə, Tunis, İran, Rumıniya, Türkmənistan və İrlandiya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

2021-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə ötən ilin eyni dövründə bir çox məhsulun ölkəyə idxalı xeyli azalmışdır. Həmin məhsulların çeşidlənməsinə diqqət yetirdikdə məlum olur ki, onlar qeyri-neft-qaz sektoruna aid məhsullardır. Səbəblər müxtəlif



ola bilər. Məsələn, bir çox məhsula ölkə daxilində tələbatın azalmasını göstərmək olar. Sözsüz ki, əsas səbəb qeyri-neft-qaz sektorunun inkişafı ilə bağlıdır. Yeni daxili istehsal artıqca idxala olan ehtiyac azalır.

İxracın strukturuna diqqət yetirdikdə isə görürük ki, neft-qaz məhsulları ilə yanaşı, qeyri-neft-qaz məhsullarının ixracının tərkibi də artmaqdadır. Hesabat dövründə ixracın strukturunda xam neft, təbii qaz və neft-qaz məhsullarının, meyvə və tərəvəzlərin, kimya sənayesi məhsullarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların, pambıq lifi və ipliyinin, qara me-

tallar və ondan hazırlanan məmulatların, şəkərin, bitki yağlarının, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin payı üstünlük təşkil etmişdir.

Keçən ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri-neft-qaz məhsullarının ixracı 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 13,9, real ifadədə 4,8 faiz artaraq 2 milyard 688,4 milyon dollara bərabər olmuşdur. Bir daha qeyd edək ki, xarici ticarətdə qeyri-neft-qaz məhsullarının ixracının dinamik artımı bu istiqamətdə aparılan islahatların sayəsində mümkün olmuşdur.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

İqtisadiyyat naziri Azərbaycanın AİB ilə əməkdaşlığa önəm verdiyini, bankın "yaşıl" və dayanıqlı gələcəyin təmin olunması istiqamətində fəaliyyətini, həmçinin üzv ölkələrə güclü iqtisadiyyat qurmaqda dəstəyinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Dayanıqlı inkişafın təmin olunması sahəsində ölkəmizdə görülən işlər barədə məlumat verən iqtisadiyyat naziri "Azər-

qeyd edib. Vurğulanıb ki, Milli Prioritetlərdə müəyyən olunmuş strateji istiqamətlər üzrə həyata keçirilən 2022-2026-cı illər üçün sosial-iqtisadi inkişafa dair strategiyada da dövlət sektorunun yeni keyfiyyətə transformasiyası, ekosistemin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, biznesin, insan kapitalının davamlı inkişafı, rəqəmsal iqtisadiyyatın və innovasiyaların geniş tətbiqi üçün müntəzəm şərhlər tədarükünü əsas hədəflərdəndir.

diqqətə çatdırıb, bankın Azərbaycanla səmərəli əməkdaşlığın qeyd edib, tərəfdaşlığın inkişafı imkanları barədə fikirlərini bölüşüb. Görüşdə tərəflər arasında potensial əməkdaşlığın əsas istiqamətləri, AİB-nin Azərbaycanda gələcək fəaliyyət prioritetləri, bankın maliyyə dəstəyi ilə ölkəmizdə layihələrin həyata keçirilməsi imkanları haqqında müzakirələr aparılıb.

Xarici bazarlara daxil olmağa çalışan yerli şirkətlər üçün təlim keçirilib

Azərbaycan Mərkəzi Bankı (AMB), Bakı Fond Birjası (BFB), "CPM İnvestisiya Şirkəti" və Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA) tərəfindən xarici bazarlara daxil olmağa çalışan yerli şirkətlər üçün "Qiymətli kağızların buraxılışı, Bakı Fond Birjasında listing və Listing Məsləhət Proqramı" mövzularında onlayn təlim keçirilib.

Təlimdə kapital bazarı ilə bağlı ümumi məlumat, qiymətli kağızların buraxılışı, onların birjada listingə alınması proseduru və Listing Məsləhət Proqramı ilə bağlı ətraflı məlumat verilib. Tədbirin əsas məqsədi yerli şirkətlərə alternativ maliyyəyə əsaslanaraq təcrübəni artırmaq və bu istiqamətdə beynəlxalq təcrübəni bölüşməkdir.

Bakı Fond Birjası əməkdaşlıq etdiyi investisiya şirkətləri və KOBİA ilə birlikdə kapital bazarı haqqında məlumatlılığın artırılması, yerli biznes mühitində qiymətli kağız buraxılışı təcrübəsinin aşılınması və fond birjasında listingin təşviq edilməsi məqsədilə mütəmadi ödənişsiz təlimlər təşkil edir.

Son 5 ildə 348 gənc sahibkara 66,1 milyon manat güzəştli kredit verilib

Son 5 ildə 348 gənc sahibkara 66,1 milyon manat güzəştli kredit verilib. Bu barədə AZƏRTAC-ın Sahibkarlığın İnkişafı Fondundan bildirilib.

Qeyd edilib ki, bu kreditlər hesabına 1615 yeni iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulub. Gənc sahibkarlar biznesini inkişaf etdirmək üçün dövlətin güzəştli maliyyə mexanizmlərindən yararlanırlar.

Ötən il Azərbaycanda neft və qaz hasilatı əhəmiyyətli dərəcədə davam edib. Karbohidrogenlər eləcə də fasiləsiz ixrac olunub.

İl ərzində 32,6 milyon ton neft (kondensatla birlikdə) hasil edilib. Neft hasilatının 20,4 milyon tonu "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqlarının payına düşüb. "Şahdəniz"dən 4,4 milyon ton kondensat çıxarılıb. SOCAR üzrə neft (kondensatla birlikdə) hasilatı 7,8 milyon ton təşkil edib.

Energetika Nazirliyi bildirir ki, bu dövrdə 26,3 milyon ton neft (kondensatla birlikdə) ixrac olunub. Bunun 24,9 milyon tona yaxın konsorsiumun, 1,4 milyon tonu isə SOCAR-ın payına düşür.

AÇG və "Şahdəniz" yataqları istismara başlanandan bu il yanvarın 1-dək 607 milyon tondan çox neft (kondensatla birlikdə) verilib. AÇG-dən 567 milyon ton neft, "Şahdəniz"dən isə 40 milyon ton

Qaz hasilatının artırılmasını isə tələbat gündəmə gətirir



kondensat alınıb. Sözügedən dövrdə karbohidrogenlərin 605 milyon tondan çoxu ixrac olunub.

Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, ötən il ölkədə neftin emalı 6,2 milyon ton təşkil edib.

Ölkəmizdə mavi yanacaq da "Azəri-Çıraq-Günəşli"dən, "Şahdəniz"dən və SOCAR

üzrə əldə olunur. Ötən il ümumi hasilat 46,7 milyard kubmetr təşkil edib. Qazın 13,4 milyard kubmetri AÇG-dən, 25,2 milyard kubmetri "Şahdəniz"dən, 8,1 milyard kubmetri isə SOCAR üzrə hasil olunub. 2021-ci ilə nisbətən 6,5 faiz, yəni 2,9 milyard kubmetr artım qeydə alınıb.

İl ərzində xaricə qaz satışı 22,3 milyard kubmetr təşkil edib. Bu da 2021-ci ilə müqayisədə 18 faiz çoxdur. Göstərilən həcm 11,4 milyard kubmetri Avropaya, 8,4 milyard kubmetri Türkiyəyə, 2,5 milyard kubmetri isə Gürcüstana göndərilib. Xatırladaq ki, qaz Gürcüstana əsasən CQBK (Cənubi Qafqaz Boru Kəmə-

ri) ilə 2006-cı ildən, Türkiyəyə BTƏ (Bakı-Tbilisi-Ərzurum) xətti ilə 2007-ci ildən və TANAP (Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri) ilə 2018-ci ildən çatdırılır. Keçən il Türkiyəyə TANAP-la 5,6 milyard kubmetrə yaxın qaz nəql olunub. Azərbaycan qazı iki ildən çoxdur Avropaya da ixrac edilir. Bu, "Cənub qaz dəhlizi"nin sonuncu seqmenti - TAP-ın (Trans-Adriatik Qaz Boru Kəməri) fəaliyyətə başlaması ilə mümkün olub.

"Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Şahdəniz" istismara verildikdən cari il yanvarın 1-dək bu yataqlardan müvafiq olaraq 203,4 milyard kubmetr və 182,8 milyard kubmetrə yaxın qaz hasil edilib. Bu dövrdə "Şahdəniz" yatağından alınan qazın 128 milyard kubmetrə yaxını ixrac olunub.

Bu il isə neftin və qazın hasilatının ödənişli nisbətən çox olacağı gözlənilir. Ölkədə ortalama gündəlik neft və digər maye karbohidrogenlərin hasilatının 800 min barel

səviyyəsində olacağı proqnozlaşdırılır. Yeni hasilat üzrə proqnoz artırılıb. Bu barədə OPEC-in (Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatı) aylıq hesabatında xəbər verilib. 2022-ci ildə bu göstərici orta hesabla 700 min barel səviyyəsində olub.

Mavi yanacaq gəldikdə isə deyə bilərik ki, Avropanın Azərbaycan qazına tələbatının artması onun həm hasilatının, həm də ixracının artırılmasını tələb edir. Prezident İlham Əliyev ixracın getdikcə artması və diversifikasiyası barədə demişdir: "Azərbaycan özünün qaz təchizatının coğrafiyasını Avropa bazarına qədər genişləndirir. Bu, hamı üçün uduşlu vəziyyətdir, çünki Avropaya öz enerji təhlükəsizliyinin qorunması üçün qaz lazımdır, Azərbaycanın isə özünün nəhəng enerji resursları üçün etibarlı bazara ehtiyacı var".

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın quruda 26 meqavatdan çox külək və günəş, Xəzər dənizində isə 157 meqavat həcmində külək enerjisi potensialı var

Ölkəmiz olduqca zəngin alternativ enerji potensialına malikdir. Azərbaycan günəşli ölkədir və paytaxt Bakı küləklər şəhəri kimi tanınır. Bu amillər Azərbaycan enerji ixracını genişləndirmək imkanlarını daha da artırır.

Energetika Nazirliyinin hesabına Azərbaycanın quruda 26 meqavatdan çox külək və günəş, Xəzər dənizində isə 157 meqavat həcmində külək enerjisi potensialının mövcudluğu qeyd edilib. Bundan başqa, işğaldan azad edilən ərazilərdə - Qarabağda və Zəngəzurda külək, günəş və hidroenerji potensialının 10 meqavatdan çox olduğu bildirilib. Nazirliyin mütəxəssislərinin rəyinə əsasən, bərpaolunan enerjinin payı 2026-cı ildə 24 faizə, 2030-cu ildə isə 30 faizə çatdırıla-



caq. Ötən il Azərbaycanın enerji tarixində ilk dəfə olaraq xarici investisiya əsaslı külək və günəş elektrik stansiyalarının təməli qoyulub. Ümumi investisiya dəyəri 500 milyon dollardan çox olan 240 MvT gücündə "Xızı-Abşeron" Külək və 230 MvT gücündə "Qaradağ" Gü-

nəş-Elektrik stansiyalarının inşasına başlanılıb.

Xatırladaq ki, ötən il dekabrda Buxarestdə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan arasında "yaşıl enerji"nin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tə-

rəfdaşlıq haqqında saziş imzalanıb. Bu anlaşma Qara dəniz hövzəsində milli və regional enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi, təchizat mənbələrinin şaxələndirilməsi, Xəzər dənizində bərpa-olunan enerjinin istehsalı potensialının kapitalaşdırılması ilə bağlı dörd ölkə arasında əməkdaşlığın əsasını qoydu. Dördtərəfli hökumətlərarası saziş Rumıniya ilə Azərbaycan arasında bərpa-olunan mənbələrdən elektrik enerjisinin nəqli üçün Gürcüstan və Qara dəniz vasitəsilə sualtı kabelin çəkilməsinə nəzərdə tutur.

İmzalanma mərasimində çıxış edən Avropa Komissiyasının sədri xanım Ursula Fon der Layen Azərbaycanı etibarlı tərəfdaş adlandıraraq qeyd etdi ki, Qara dənizin dibi ilə çəkiləcək elektrik kabeli Avropa üçün əhəmiyyətli layihədir və Avropanın enerji təhlükəsizliyində mü-

hüm rol oynayacaq. Bu faktlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan müasir dünyada ən dinamik inkişaf edən dövlətlərdən biridir. Regiondakı siyasi gərginliyə, münaqişələrə və təzyiqlərə baxmayaraq, Azərbaycan dövləti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqil siyasətini uğurla həyata keçirir, müəllifi olduğu strateji layihə və təşəbbüsləri ardıcıl şəkildə reallaşdırır.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanın Avropaya təbii qaz, elektrik enerjisi və digər resursları ixrac etməsi təkcə iqtisadi məsələ deyil. Nəzərə almaq lazımdır ki, Avropa yuxarıda göstərilən beynəlxalq əhəmiyyətli layihələri reallaşdırmaq üçün Azərbaycana iri həcmə investisiya da yatacaq. Bu isə dövlətimizin iqtisadi inkişafına böyük tökan verməklə yanaşı, həm də siyasi dividend qazandıracaq.

Vətəndaşlar avtosığorta üzrə şəhadətnamələri onlayn ala biləcəklər

Vətəndaşlar İcbari Sığorta Bürosunun (İSB) rəsmi veb-səhifəsinə (<https://isb.az/>) daxil olmaqla, seçdiyi sığorta şirkətinin loqosunun üzərində yerləşdirilmiş "Online al" düyməsinə klik edərək sığorta şəhadətnaməsini ala bilərlər.

İSB-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, şirkətlərin rəsmi veb-səhifələrində əlaqədar bölmənin axtarılmasına ehtiyac olmadan onlayn rejimdə rahatlıqla sığorta təminatının əldə edilməsi mümkün hala gətirilib. Bununla yanaşı, vətəndaşların sığorta müqaviləsini əldə etmək üçün sığorta şirkətlərinin bütün filiallarına və vasitəçilərə də müraciət etmək imkanı qalmaqdadır.

Xatırladaq ki, avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə sığorta müqavilələrinin bağlanması ilə bağlı qanunvericiliyə əsasən, bu növ üzrə icbari sığorta fəaliyyətini həyata keçirmək üçün müvafiq icazəni alan sığorta şirkətləri avtomobilin icbari sığorta edilməsi ilə bağlı onlara edilən müraciətlərə cavab olaraq avtomobilləri sığortalamaqdan imtina etmək hüququna malik deyillər. Belə ki, "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 23,3-cü maddəsinə əsasən, sığortacı müvafiq riskləri sığorta etdirmək üçün müraciət edəndə və sığorta marağı olan şəxslə icbari sığorta müqaviləsi bağlamaqdan imtina edə bilməz.

"Buta Airways" Rusiyanın məşhur kurortuna uçuşlar həyata keçirməyə başlayır



AZAL QSC-nin tərkibinə daxil olan aşağıbüdcəli "Buta Airways" aviaşirkəti yeni Bakı-Suçi-Bakı marşrutu üzrə avia biletlərin satışını elan edir.

Soçi Rusiyanın Qara dəniz sahilində yerləşən məşhur kurortdur. Qara dəniz sahilinə uçuşlar martın 18-dən etibarən həftədə iki dəfə - çərşənbə axşamı və şənbə günləri həyata keçiriləcək. Bu istiqamət üzrə biletləri aviadaşıyıcının www.butaairways.az saytında ("Büdcə", "Standart" və "Super" tarifləri üzrə) əldə etmək mümkündür. Həmçinin avia biletləri "Buta Airways" mobil tətbiqi vasitəsilə əldə etmək olar.

"Omikron"dan daha təhlükəli

"Kraken" in yayılma arealı genişlənir

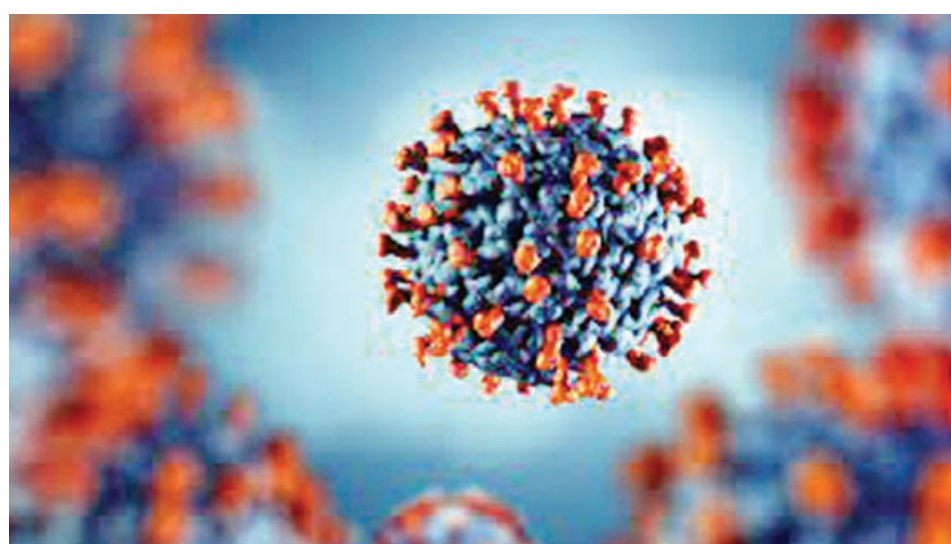
Dünyada pandemiya ilə bağlı son üç ildəki vəziyyət COVID-19-un hər yeni variantının əvvəlkindən daha yoluxucu olduğunu göstərdi. Dəfələrlə mutasiyaya uğrayan virusla mübarizədə peyvəndlər təsirli vasitə oldu.

2022-ci ilin oktyabrında aşkar edilən COVID-19-un yeni alt növü olan "Kraken" dünyanın artıq 32 ölkəsində yayılıb. ABŞ, Avropa və Çində aktiv şəkildə görünən koronavirusun yeni ştamı əvvəlkindən yoluxuculuq qabiliyyətinin yüksək, ölüm riskinin az olması ilə fərqlənir. Mütəxəssislər bu virusun peyvənd edilənlər arasında daha az yayıldığını bildirirlər. "Kraken" in əlamətləri yüksək hərarət, titrəmə, öskürək, nəfəs almaqda çətinlik, baş, boğaz və özəlliklə burun tıxanlığı, dad və ya qoxu itiksidir.

ÜST fəvqəladə vəziyyət rejimini daha 3 ay uzadıb

Koronavirusun təhlükəli yoluxucu xəstəlik olaraq qaldığını bildiren Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) 2020-ci ilin yanvarından bəri qüvvədə olan dünya səhiyyəsinə fəvqəladə vəziyyət rejiminin müddətini daha 3 ay uzadıb. Hazırda koronavirusla bağlı vəziyyətin bir il əvvəlkindən daha yaxşı olduğunu vurğulayan ÜST bəyan edib ki, son 8 həftədə 170 mindən çox insan COVID-19-dan dünyasını dəyişib. Bu, yalnız qeydə alınan rəqəmdir. Belə ki, Çin başda olmaqla, bəzi ölkələr real rəqəmləri açıqlamır, digərləri isə, ümumiyyətlə, virusun rəsmi statistikasını aparmırlar.

Çində COVID-19-la bağlı vəziyyət ağırlaşmaqda davam edir. Yanvar ayının



ilk günlərində pandemiya hər gün 5000 adamın ölüyü barədə məlumatlar verilir. Lakin hökumət rəsmi statistikamı bildirməkdən imtina edir. Ölkədə COVID-19 izolyasiyaları hələ də aradan qaldırılmayıb. Bu təcrübənin Çin in iqtisadiyyatına mənfi təsiri gündən-günə artır.

ÜST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus bildirir ki, hazırda global şəkildə dövrüyyədə olan "Omikron" yüksək yoluxuculuğa malik olsa da, demək olar ki, ağır fəsadlarla nəticələnir. Bununla belə, o, gözlənilməz xüsusiyyətlərə malik yeni variantlara çevrilmə qabiliyyətini hələ də saxlayır.

ÜST koronavirus simptomları olan insanlara 10 gün, simptomlar olmadıqda isə 5 gün təcrid olunmağı tövsiyə edir.

Azərbaycanda vəziyyət stabildir

Hazırda ölkəmizdə epidemioloji vəziyyət qonaqboş hesab edilir. Sevindirici haldır ki, son aylarda meydana çıxan və yüksək

yoluxuculuğu ilə seçilən "Omikron" ştamının alt variantı olan "Kraken" ölkəmizdə aşkarlanmayıb. Buna baxmayaraq, epidemioloji vəziyyətin stabil qalması üçün ölkəmizdə vaksinasia prosesi bu gün də davam etdirilir. Məhz uğurlu peyvəndləmə nəticəsində virusa yoluxanlar xəstəliyi yüngül keçirirlər, ölüm hallarına az rast gəlinir.

Mütəxəssislərin tövsiyələrinə görə, yoluxmaların artmaması üçün simptomlar müşahidə olunduğu təqdirdə xəstələr özlərini təcrid etməlidirlər. Hazırda COVID-19-un əlamətləri mövsümi qripə benzədiyi üçün bəzi hallarda onları fərqləndirmək çətin olur. Bu səbəblə də xəstəlik əlamətləri müşahidə olunduğu təqdirdə həkimə müraciət etmək, PZR testi vermək mütləqdir. Hər kəsin, xüsusilə yanaşı xəstəliklərdən azıyət çəkənlərin virusdan qorunmaq üçün gigiyena qaydalarına əməl etmələri çox vacibdir. Virus tez-tez mutasiyaya uğradığından vəziyyəti stabil saxlamaq çətindir. Ona görə də COVID-19-a tamamilə qalib gəlmək üçün diqqətli və məsuliyyətli olmaq lazımdır.

Ütkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə
abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azər mətbuat yayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz,
(012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti balansında olan "Balakən" və "Bərdə" bərə gəmilərinin MAN D2876LE301 köməkçi mühərriklərinin ehtiyat hissələrinin satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 17 fevral 2023-cü il saat 17:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov küçəsi, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1071.

Tender komissiyası

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti balansında olan XDND-nin "Türkan" gəmisinin S125 MB (6 bar) sement barit sistemina quraşdırmaq üçün BOGE BS150 vintli kompressorlarının satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 13 fevral 2023-cü il saat 17:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Useynov küçəsi, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1071.

Tender komissiyası

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti gəmiləri üçün müxtəlif növ göstəricilərin (datçiklərin) satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 13 fevral 2023-cü il saat 17:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, M.Useynov küçəsi, 2, AZ1003.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1164.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclis Aparatının və İşlər İdarəsinin kollektivləri İşlər İdarəsinin sektor müdiri Vəfadar Əliyevə atası

FARİZ ƏLİYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidmətinin rəisi general-leytenant İlqar Musayev Azərbaycan Respublikasının rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyevə atası

NƏBİ NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Baş nazirinin müşaviri Elman Rüstəmov Azərbaycan Respublikasının rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyevə atası

NƏBİ NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikasının rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyevə atası

NƏBİ MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və AHİK-nin kollektivi Milli Məclisin deputatı Azər Badamova əzizi

SOFİYA ZƏKİYEVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) Səbinə Əliyeva və aparatın kollektivi iş yoldaşları Vüqar Heydərova atası

VAQİF HEYDƏROVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Azərbaycan Respublikasının rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyevə atası

NƏBİ MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ASC "Xalq" Bankının rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Amerika Ticarət Palatasının (AmCham) prezidenti Nərgiz Nəsrullayeva-Müdiriyyətə atası

NAMİQ NƏSRULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Mühəndislik Universitetinin rektoru professor Havar Məmmədov rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyevə atası

NƏBİ NƏBİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Aerokosmik Agentliyinin baş direktoru professor Natiq Cavadov və agentliyin kollektivi rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyevə atası

NƏBİ MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5019
Sifariş 252

Qiyəti 40 qəpik

Havanın qeyri-sabit olacağı gözlənilir

Fevralın 3-də Bakıda və Abşeron yarımadasında bəzi yerlərdə havanın aralıq yağışlı olacağı, axşam doğru tədricən kəsiləcəyi gözlənilir. Aralıq güclənən şimal-qərb küləyi günün ikinci yarısında mülayimləşəcək.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, havanın temperaturu gecə 2-4° isti, gündüz 6°-dək isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 762



millimetrlə civə sütunundan 766 millimetrlə civə sütununa yüksələcək. Nisbi rütubət 70-80 faiz olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında bəzi yerlərdə aralıq yağışlı olacağı, dağlıq və dağətəyi rayonlarda qar yağacağı, ayrı-ayrı yerlərdə intensivləşməyi ehtimalı var, axşam tədricən kəsiləcək. Aralıq duman olacaq, qərb küləyi bəzi yerlərdə aralıq güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə 0-5° isti, gündüz 5-8° isti, dağlarda gecə 7-12° şaxta, gündüz 2-7° şaxta olacaq.

Gecə və səhər dağlıq və dağətəyi rayonlarda yollar buz bağlayacaq.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	İnformasiya şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl kitab	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl kitab müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə



www.azerbaijan-news.az
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır